

Procedurat Standarde të Veprimit për Migrimin e Brendshëm

Tabela e Përmbajtjes

Shkurtime.....	4
Përkufizime.....	5
1. Përmbledhje ekzekutive.....	5
2. Modelet e Migrimit të Brendshëm në Shqipëri.....	7
2.1 Dinamikat Aktuale të Migrimit të brendshëm.....	8
3. Qëllimi.....	10
4.Parimet dhe Standardet.....	11
4.1 Parimet.....	11
4.2 Standardet që Udhëheqin Punën e Punonjësve të Bashkive	12
5. Fushëveprimi dhe Grupi i Synuar	12
6. Kuadri përkatës ligjor, i politikave dhe institucional	13
6.1 Kuadri i Politikave Ndërkombëtare.....	13
6.2 Kuadri Kombëtar Ligjor, Institucional dhe i Politikave,.....	14
6.3 Kuadri i Politikave Vendore.....	20
6.4 Kuadri Ligjor	21
6.5 Detyrat dhe Përgjegjësitë e Njësive të Vetëqeverisjes Vendore, në lidhje me migrimin, sipas ligjit për Vetëqeverisjen Vendore.....	24
7. Procedurat Standarde të Veprimit (PSV) për Punonjësit e Bashkive që Ndihmojnë Migrantët e Brendshëm.....	26
7.1 Vendosja e Kushteve për Menaxhimin Efektiv të Migracionit të Brendshëm	27
7.2 Forcimi i Komunikimit dhe Shtrirjes.....	27
7.2.1 Zhvillimi i Kanaleve Gjithëpërfshirëse Informative	27
7.2.2 Zhvillimi dhe Shpërndarja e Materialeve Informuese.....	28
7.2.3 Promovimi i Njësive të Migracionit dhe Diasporës	28
7.2 Përmirësimi i Efikasitetit së Njësive të Migracionit dhe Diasporës	29
7.3.1 Vlerësimi i Nevojave të Kapaciteteve.....	29
7.3.2 Bashkëpunimi Ndërbashkiak dhe Ndërinstitucional	29
7.3.3 Menaxhimi i të Dhënave dhe Raportimi.....	29
7.3.4 Monitorimi dhe vlerësimi	30
8. Asistimi i migrantëve të brendshëm nëpërmjet Informacioneve, Shërbimeve dhe Referimeve	31

8.1	Hapi i Parë Për Asistencën Për Migrantët e Brendshëm.....	31
8.1.1	Konsultimi dhe Vlerësimi Fillestar	31
8.2	Informacione që Ofrohen nga Punonjësi i Bashkisë:	31
8.2.1	Shërbime në lidhje me strehimin dhe mbështetjen për qiranë:.....	32
	Informacione të tjera relevante mbi strehimin.....	33
8.2.2	Asistencë në lidhje me Punësimin	33
8.2.3	Aksesi në Shërbime Shëndetësore	33
8.2.4	Shërbime Të Kujdesit Shoqëror dhe Asistencë Sociale	34
8.2.5	Udhëzime për Grupet Vulnerabël	34
8.2.6	Informoni migrantët e brendshëm në lidhje me portalin e-Albania dhe udhëzoni ata përmes procesit të regjistrimit, duke mundësuar aksesin në shërbimet publike thelbësore.	34
8.2.7	Përdorimi i platformës e-albania:.....	36
8.2.8	Rëndësia e regjistrimit të vendit të saktë të banimit dhe ndryshimit të tij në platformë kur individ kalon në një adresë të re:	37
8.2.9	Mundësi për zhvillim profesional:.....	38
8.2.10	Drejtoni migrantët tek Agjencitë e Punësimit Private që veprojnë në territor për ndihmë më të specializuar në ndjekjen e mundësive të punës	39
8.2.11	Regjistrimi i fëmijëve në shkolla (shërbim e-albania)	39
	Shtojca 1 Formular për Këshillim	42

Shkurtime

VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
PZM	Profili i Zgjeruar i Migracionit
PGM	Pakti Global i Migracionit
ONP	Organizata Ndërkombëtare e Punës
NJVV	Njësia e Vetëqeverisjes Vendore
AKPA	Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive
SHKZHEI	Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian
PSV	Procedura Standarde Veprimi

Përkufizime

Për qëllimet e këtij dokumenti, termit e mëposhtëm do të kenë kuptimet e mëposhtme:

Migrimi i brendshëm: I referohet lëvizjes së njerëzve brenda kufijve të një vendi, zakonisht midis rajoneve, qyteteve ose zonave rurale të ndryshme.

Grupet vulnerabël: Grupe vulnerabël janë popullsi ose komunitete që janë në një rrezik më të lartë të përjetimit të dëmtimit, cenueshmërisë ose marginalizimit për shkak të faktorëve specifikë socio-ekonomikë, demografikë, shëndetësorë ose kulturorë.

Fenomeni demografik dhe socio-ekonomik: I referohet një ngjarjeje, tendence ose procesi që lind dhe ndikon në përbërjen, shpërndarjen dhe sjelljen e popullsisë (aspektet demografike) dhe sistemet e tyre ekonomike dhe sociale (aspektet socio-ekonomike).

Lëvizja nga fshati në qytet: I referohet migrimit të njerëzve nga zonat rurale (fshatrat ose rrethinat) në zonat urbane (qyteza ose qytete). Ky proces shpesh nxitet nga kërkimi i mundësive më të mira, duke përfshirë punësimin, arsimin, kujdesin shëndetësor dhe përmirësimin e standardeve të jetesës.

1. Përmbledhje ekzekutive

Migrimi i brendshëm në Shqipëri paraqet një fenomen demografik dhe socio-ekonomik të rëndësishëm me pasoja të konsiderueshme për zhvillimin e vendit. Ndër vite, modelet e migrimit janë formësuar nga faktorë ekonomikë dhe socialë, duke çuar në një lëvizje të dukshme nga zonat rurale në qendrat urbane, veçanërisht Tiranë, por edhe qytete të tjera të mëdha. Kjo lëvizje ka krijuar mundësi për rritje dhe modernizim, por gjithashtu ka paraqitur sfida të rëndësishme, përfshirë pabarazitë rajonale, mbipopullimin urban dhe shpopullimin e zonave rurale.

Këto Procedura Standarde të Veprimit (PSV) kanë si qëllim ofrimin e një kuadri të strukturuar për adresimin e nevojave të ndërlikuara të migrantëve të brendshëm dhe menaxhimin e pasojave të migrimit si për komunitetet urbane ashtu edhe për ato rurale. Ato theksojnë rëndësinë e mbështetjes së integritetit të migrantëve në mjediset e tyre të reja, veçanërisht në fushat e arsimit, punësimit, shëndetësisë dhe strehimit. Duke krijuar udhëzime dhe procedura të qarta dhe praktike, PSV-të synojnë të sigurojë që migrimi i brendshëm të kontribuojë në zhvillimin e qëndrueshëm, duke minimizuar sfidat socio-ekonomike që mund të sjellë.

Megjithëse migrantët e brendshëm nuk janë një grup i veçantë i njohur si grup vulnerabël sipas ligjit shqiptar, është e rëndësishme të merret parasysh se migrantët e brendshëm mund të jenë pjesë e grupeve vulnerabël që janë në fakt të njohura nga ligji shqiptar, siç janë nënat e vetme, fëmijët, minoritetet, etj.

Pavarësisht tendencës së vazhdueshme të shqiptarëve për të kërkuar punësim jashtë vendit, këto PSV kanë si qëllim të theksojnë dhe promovojnë mundësitë që ofrohen brenda vendit, duke inkurajuar zhvillimin kombëtar dhe fuqizimin e individëve për të ndërtuar një jetë më të mirë brenda vendit. Emigrimi i popullsisë, dhe veçanërisht i punonjësve me aftësi të larta, paraqet sfida të rëndësishme që çojnë në mungesa të fuqisë punëtore në vend, veçanërisht në sektorë të rëndësishëm me kërkesë të lartë të brendshme. Për shembull, humbja e profesionistëve të shëndetësisë, si mjekët dhe infermierët, dhe specialistëve të IT-së mund të ketë ndikime negative të menjëhershme në produktivitet, inovacion dhe rritje ekonomike.

Në vendet e Ballkanit Perëndimor me popullsi të plakur dhe nivele të ulëta lindjesh, këto largime thellojnë sfidat demografike, përkeqësojnë mungesat e fuqisë punëtore dhe zgjerojnë pabarazitë midis rajoneve që janë duke përparuar dhe atyre që janë në situatë më të vështirë dhe të pazhvilluara¹. Këto tendenca gjithashtu ngrenë shqetësime për qëndrueshmërinë afatgjatë të sistemit të pensioneve. Nga një perspektivë fiskale, largimi e punonjësve të kualifikuar dhe të paguar më shumë ul bazën tatimore, duke krijuar më shumë presion mbi financat publike të vendit.

Për të adresuar këtë sfidë, autoritetet bashkiake duhet të promovojnë në mënyrë aktive mundësitë që fuqizojnë individët për të ndërtuar të ardhmen e tyre brenda Shqipërisë. Këto përfshijnë programe edukimi dhe trajnime profesionale, iniciativa për promovimin e punësimit, burime për garancinë rinore, mbështetje për ndërmarrjet dhe asistencë financiare për bizneset e vogla.² Duke komunikuar në mënyrë efektive këto alternativa, mund të inkurajohen emigrantët potencialë të mendojnë për përfitimet e qëndrimit në Shqipëri, duke kontribuar në komunitetet e tyre dhe në avancimin socio-ekonomik të vendit. Kjo qasje jo vetëm që kundërshton tendencat e emigracionit, por gjithashtu promovon zhvillimin e qëndrueshëm kombëtar.

E bazuar në Strategjinë Kombëtare të Migracionit dhe e harmonizuar me praktikën më të mira ndërkombëtare, këto PSV shërbejnë si një mjet praktik për autoritetet vendore, si ofrues të këtyre shërbimeve. Objektivat e tyre kryesore janë të lehtësojnë qeverisjen efektive të flukseve të migracionit, të përmirësojnë ofrimin e shërbimeve të plota për migrantët dhe të promovojnë zhvillimin rajonal të balancuar. Duke zbatuar këto procedura të standardizuara, Shqipëria mund të adresojë më mirë realitetet e migrimit të brendshëm dhe të mbështesë qëndrueshmërinë dhe mirëqenien e komuniteteve të saj.

¹ Udhëtimi përpara, Mbështetje për Migrimin e Suksesshëm në Evropë dhe Azinë Qendrore, Banka Botërore, 2024, e disponueshme në <https://www.worldbank.org/en/region/eca/publication/journey-ahead-supporting-successful-migration-in-europe-and-central-asia>, aksesuar më Nëntor 19, 2024;

² VKM Nr. 173, datë 24.03.2023 "Për miratimin e strategjisë kombëtare të punësimit dhe aftësive 2023-2030, Planit të Veprimit për zbatimin e saj, si edhe planit të zbatimit të garancisë rinore 2023-2024;

2. Modelet e Migrimit të Brendshëm në Shqipëri

Migrimi i brendshëm në Shqipëri ka luajtur një rol të rëndësishëm në formësimin e peizazhit demografik dhe socio-ekonomik të vendit. Ky fenomen reflekton si zhvillimet historike ashtu edhe sfidat e një ekonomie në tranzicion.

Gjatë periudhës komuniste, qeveria shqiptare synonte të kontrollonte lëvizjet e popullsisë përmes politikave që kishin për qëllim promovimin e rritjes industriale dhe urbane. Krijimi i qendrave të reja urbane shpërndau fuqinë punëtore për të mbështetur zhvillimin industrial. Pavarësisht përpjekjeve të shtetit për të rregulluar migrimin, lëvizjet nga zonat rurale në zonat urbane vazhduan të kontribuonin në rritjen e popullsisë urbane, veçanërisht në harkun e viteve 1950 dhe 1960. Migrimi i brendshëm nga një zonë rurale në një tjetër ka ndodhur gjithashtu, veçanërisht nga rajonet më të pazhvilluara të veriut dhe jugut në zonat më të pasura fushore perëndimore dhe bregdetare. Këto lëvizje, ndonëse të kufizuara pjesërisht nga regjimi, treguan fillimet e hershme të modeleve të migrimit të brendshëm të nxitura nga pabarazitë ekonomike dhe gjeografike.

Rënia e komunizmit në vitin 1990 shënoi një ndryshim dramatik në dinamikën e migrimit të brendshëm në Shqipëri. Pasiguria ekonomike dhe kalimi në një ekonomi tregu shkaktuan migrim në shkallë të gjerë nga zonat rurale dhe malore në qendrat urbane. Tirana, kryeqyteti, së bashku me qytetet e tjera bregdetare si Durrësi e Vlora, u bënë destinacionet kryesore për këta migrantë të brendshëm. Kjo valë migrimi u nxit nga një kombinim faktorësh shtytës, si varfëria dhe infrastruktura e kufizuar në zonat rurale, dhe faktorëve tërheqës, duke përfshirë premtimin për punësim, arsimim dhe kushte më të mira jetese në qendrat urbane. Urbanizimi i shpejtë rriti diferencat midis rajoneve, pasi zonat rurale u bënë më të zbratura dhe më të dobëta ekonomikisht.³

Aktualisht në Shqipëri, migrimi i brendshëm vazhdon të dominohet nga lëvizjet drejt zonave urbane, veçanërisht Tiranës, e cila ka njohur një rritje eksponenciale si qendër politike, ekonomike dhe kulturore e vendit. Rajonet rurale, veçanërisht në veri dhe zonat malore, kanë përjetuar shpopullim të vazhdueshëm. Mundësitë e kufizuara ekonomike, infrastruktura e pamjaftueshme dhe perspektivat në rënie të bujqësisë në këto rajone, shtojnë të rinjtë e popullsisë të kërkojnë mundësi më të mira në mjediset urbane. Të rinjtë janë nxitësit kryesorë të migrimit të brendshëm. Ata kërkojnë arsim, punësim dhe stile jetese moderne në zonat urbane. Kjo tendencë ka lënë zonat rurale me popullsi të plakur dhe një forcë punëtore të reduktuar.⁴

³ Migrimi në Shqipëri, mund të gjendet në <https://albania.iom.int/migration-and-albania>, aksesuar në 19 Nëntor, 2024;

⁴ INSTAT, Modelet e Urbanizimit në Shqipëri, <https://databaza.instat.gov.al:8083/pxweb/sq/DST>;

2.1 Dinamikat Aktuale të Migrimit të brendshëm

Profili i Zgjeruar i Migracionit (PZM) paraqet një panoramë gjithëpërfshirëse dhe të detajuar të trendeve dhe të dhënave të migracionit, duke ofruar një pamje të azhurnuar të modeleve të migrimit, trendeve aktuale dhe projeksioneve. PZM thekson pasojat më të gjera të migrimit, veçanërisht ndikimin e tij në ndryshimet demografike dhe zhvillimin ekonomik të vendit. Duke paraqitur një pamje të integruar të trendeve të migracionit dhe përgjigjeve të politikave, ky raport shërben si një mjet i vlefshëm për të kuptuar natyrën shumëdimensionale të migrimit dhe rolin e tij në formësimin e peizazhit socio-ekonomik të Shqipërisë.

Profili i Zgjeruar i Migracionit për periudhën 2019-2025⁵ thekson se ndryshimet demografike në qarqet e Shqipërisë, përfshirë rritjen ose uljen e tyre, ndikohen ndjeshëm nga migrimi i brendshëm. Sipas Drejtorisë së Përgjithshme të Gjendjes Civile pranë Ministrisë së Brendshme, migrimi i brendshëm mbetet një faktor kyç në riformësimin e peizazhit demografik të vendit. Gjatë viteve të fundit, një numër i konsiderueshëm banorësh janë zhvendosur brenda vendit, duke ndryshuar qarkun, qytetin ose fshatin ku zakonisht banojnë.

Të dhënat vjetore tregojnë luhatje të dukshme në modelet e migracionit të brendshëm. Rreth 17,000 banorë u zhvendosën në vitin 2019, një shifër që ra në rreth 14,000 në vitin 2020, gjë që me shumë gjasa lidhet me kufizimet e lëvizjes të vendosura gjatë pandemisë COVID-19. Numri u rikuperua në vitin 2021, duke arritur përsëri rreth 17,000, por ra në 15,000 në vitin 2022.

PZM gjithashtu thekson se migrantët e brendshëm janë kryesisht të rinj, me mbi 50% që i përkasin grupmoshës 20–34 vjeç. Dinamikat gjinore tregojnë më tej se gratë shfaqin një prirje më të lartë për të migruar. Në vitin 2022, gratë përbënin 60.5% të të gjithë migrantëve të brendshëm, duke shënuar një rritje prej 1.97% krahasuar me vitin 2021.

Gjatë periudhës 2019–2022, Tirana ishte i vetmi qark në Shqipëri që përjetoi migrim të brendshëm pozitiv, ndërsa të gjitha prefekturat e tjera regjistruan migrim të brendshëm neto negativ. Ky trend ishte veçanërisht i dallueshëm në qarqet Dibër, Gjirokastrë dhe Kukës. Migrimi i brendshëm ka ndikuar ndjeshëm në sektorë kryesorë të shoqërisë, përfshirë shëndetësinë. Të dhënat e EPM theksojnë se si migrimi i brendshëm ka ndikuar konfigurimin e rrjeteve të ofruesve të kujdesit shëndetësor dhe rrjedhimisht ka ndikuar në aksesin në shërbimet shëndetësore.

⁵ VKM nr. 50, datë 31.01.2024, “ Për miratimin e profilit të zgjeruar kombëtar të migracionit për vitet 2019-2022”;

Lëvizja mbizotëruese e popullsisë nga zonat rurale drejt qendrave urbane, veçanërisht drejt kryeqytetit, ka prishur ekuilibrin e ofrimit të shërbimeve shëndetësore. Në zonat që përjetojnë depopullim, raporti i mjekëve dhe infermierëve me popullsinë e mbetur ka ndryshuar, por kjo rënie nuk përputhet në mënyrë proporcionale me rritjen e kërkesës për shërbime shëndetësore në zonat urbane pritëse. Për më tepër, të dhënat mbi mbulimin shëndetësor gjatë këtyre katër viteve tregojnë një rënie në numrin e mjekëve të familjes në kujdesin parësor, me uljet më të theksuara të vërejtura në zonat rurale. Ky trend nxitet pjesërisht nga migrimi i vetë profesionistëve të shëndetësisë, të cilët po zhvendosen gjithnjë e më shumë nga zonat rurale në ato urbane, duke pasqyruar zhvendosjen e përgjithshme të popullsisë por edhe nga emigrimi.

Përqendrimi i migrimit të brendshëm në qendrat urbane ka sjellë sfidat e veta. Rritja e shpejtë urbane në qytete si Tirana ka ushtruar presion mbi infrastrukturën, strehimin dhe shërbimet publike, duke çuar në probleme si mbipopullimi dhe zgjerimi i zonave informale. Ndërkohë, zonat rurale vazhdojnë të përballen me një ngecje socio-ekonomike, me pak investime për të kundërbalancuar humbjen e kapitalit njerëzor.

Përballimi i këtyre sfidave kërkon një qasje shumëdimensionale të politikave. Në të njëjtën kohë, është thelbësore të përqendrohet vëmendja te integrimi i migrantëve të brendshëm në zonat urbane ku ata zhvendosen, duke siguruar që ata të kenë qasje në punësim, arsim dhe shërbime gjithëpërfshirëse mbështetëse.

Procesi i integritit mund të lehtësohet duke miratuar procedura standarde veprimi që adresojnë nevojat e ndryshme të migrantëve. Këto procedura duhet të përfshijnë programe të synuara për zhvillimin e aftësive, për t'u përshtatur me tregjet urbane të punës, iniciativa arsimore për të mbështetur si fëmijët ashtu edhe të rriturit, si dhe qasje në strehim dhe kujdes shëndetësor të përballueshëm. Duke përmirësuar përfshirjen sociale dhe ekonomike, qendrat urbane mund të përballojnë më mirë fluksin e migrantëve të brendshëm dhe të krijojnë mundësi më të barabarta për të gjithë banorët.

Ndërsa migrimi i brendshëm paraqet mundësi për rritje ekonomike dhe modernizim, ai gjithashtu thekson nevojën urgjente për sisteme mbështetëse gjithëpërfshirëse për migrantët. Këto përpjekje janë thelbësore jo vetëm për të zbutur sfidat, por edhe për të nxitur zhvillimin e qëndrueshëm dhe për të siguruar që migrimi i brendshëm të kontribuojë pozitivisht në progresin e vendit.

3. Qëllimi

Qëllimi i hartimit të Procedurave Standarde të Veprimit (PSV) është të krijojë një kornizë të qartë dhe gjithëpërfshirëse për të mbështetur integrimin e migrantëve të brendshëm në mjediset e tyre të reja. Sipas përkufizimit të ofruar nga Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM)⁶, migrimi i brendshëm i referohet lëvizjes së individëve ose grupeve brenda një shteti, duke përfshirë të gjitha llojet e mobilitetit, pavarësisht nga kohëzgjatja, përbërja ose shkaqet e tij themelore. Ky përkufizim i gjerë përfshin forma të ndryshme migrimi, qoftë vullnetar apo të detyruar, dhe përfshin lëvizje afatshkurtra dhe afatgjata.

Vendimi për të migruar shpesh ndikohet nga një gamë faktorësh, përfshirë arsimin, sfidat ekonomike dhe sociale, degradimin mjedisor ose një kombinim të këtyre. Përveç kësaj, individët mund të migrojnë në kërkim të kushteve më të mira të jetesës ose mundësive më të mira, ndërsa të tjerë mund të motivohen nga arsye si ribashkimi familjar. Duke adresuar këto shtysa të ndryshme dhe kompleksitetet e migrimit të brendshëm, Procedurat Standarde të Veprimit (PSV) synojnë të ofrojnë udhëzime efektive për të siguruar që nevojat e migrantëve të plotësohen dhe të drejtat e tyre të mbrohen, duke nxitur integrimin e suksesshëm dhe kohezionin shoqëror në mjediset e tyre të reja.⁷

Hartimi, miratimi dhe zbatimi i Procedurave Standarde të Veprimit (PSV) do të kontribuojë në një qasje të strukturuar të bashkive në kryerjen e detyrave dhe proceseve që lidhen me migrimin e brendshëm. Këto procedura synojnë të plotësojnë kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, me qëllim që të sigurohet që migrantët të jenë të informuar, të përgatitur siç duhet dhe të mbështetur gjatë gjithë procesit të migrimit, për të përmirësuar sigurinë dhe mirëqenien e tyre. Procedurat Standarde të Veprimit janë thelbësore për të siguruar që të gjithë punonjësit ndjekin të njëjtat udhëzime, duke ndihmuar në ruajtjen e një standardi të lartë cilësie në shërbimet e ofruara. Duke ofruar udhëzime të detajuara dhe hap pas hapi, PSV-të garantojnë qëndrueshmëri dhe mbajnë standarde të larta cilësie në zbatimin e të gjitha proceseve dhe ofrimin e shërbimeve në nivel bashkiak.

Për më tepër, PSV-të përmirësojnë efikasitetin duke përcaktuar mënyrat më efektive për punonjësit bashkiakë që të kryejnë detyrat dhe përgjegjësitë e tyre. Kjo pakëson kohën dhe përpjekjet e nevojshme, minimizon gabimet dhe eliminon përsëritjet, duke çuar në rritjen e produktivitetit dhe racionalizimin e operacioneve. Ato gjithashtu shërbejnë si një mjet i vlefshëm trajnimi për punonjësit e rinj, duke u ofruar atyre një kuptim të qartë të përgjegjësiave të tyre dhe procedurave që duhet të ndjekin.

PSV-të janë hartuar në përputhje me funksionet dhe përgjegjësitë e njësive të vetëqeverisjes vendore, si dhe me objektivat strategjike kombëtare dhe vendore në fushën

⁶ Përkufizimi i IOM mbi migrimin, gjendet në Ligjin Ndërkombëtar të Migrimit Nr. 34 – Fjalor mbi Migrimin / Platformat e Publikimit të IOM, aksesuar në Nëntor 13, 2024;

⁷ <https://www.iom.int/global-compact-migration>;

e migrimit. Si të tilla, ato shërbejnë si një mjet thelbësor për mbështetjen e punëve të përditshme, sigurimin e pajtueshmërisë me legjislacionin përkatës dhe avancimin efektiv të qëllimeve strategjike.

4.Parimet dhe Standardet

4.1 Parimet

Përveç parimeve universale në fushën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut, Procedurat Standarde të Veprimit (PSV) për migrimin e brendshëm synojnë krijimin e një mjedisi ku të gjithë kanë mundësi për të arritur sukses. Këto PSV bazohen në parimet e mëposhtme:

Qasje e Barabartë, Mosdiskriminim dhe Përfshirje: Të gjithë migrantët e brendshëm që kërkojnë informacion dhe mbështetje kanë të garantuar qasje të barabartë në informacion, burime dhe shërbime, pa asnjë formë diskriminimi. Shërbimet e ofruara u përshtaten nevojave të ndryshme të të gjithë migrantëve, përfshirë gratë, personat me aftësi të kufizuara dhe minoritetet etnike. Çdo individ, pavarësisht prejardhjes, gjinisë, etnisë, aftësisë së kufizuar ose statusit socio-ekonomik, trajtohet me drejtësi dhe respekt, duke siguruar që informacioni për mundësitë dhe të drejtat të jetë lehtësisht i kuptueshëm.

Mbështetja e Individualizuar: Mbështetja për migrantët udhëhiqet nga një qasje e individualizuar dhe gjithëpërfshirëse, që merr parasysh rrethanat unike të secilit individ dhe të familjes së tij. Kjo qasje ka parësore mbështetjen e personalizuar dhe empatike, duke siguruar që migrantët të marrin informacionin e nevojshëm dhe referimet e duhura për procesin e migrimit, duke i fuqizuar ata të marrin vendime të informuara dhe të përballojnë procesin e migrimit me siguri dhe lehtësi.

Subsidiariteti: Shërbimet për migrantët e brendshëm ofrohen në nivelin më të afërt dhe vendor për të adresuar në mënyrë efektive nevojat e tyre, duke synuar përmirësimin e aksesit dhe përgjegjshmërisë. Njëkohësisht, bashkitë vendore fuqizohen për të menaxhuar aspekte të ndryshme të procesit të migrimit, duke adresuar sfidat specifike me të cilat përballen migrantët.

Qasje Gjithëpërfshirëse Institucionale: Mbështetja efektive për migrantët e brendshëm kërkon bashkëpunim dhe koordinim të vazhdueshëm midis të gjitha entiteteve përkatëse për të ofruar mbështetje gjithëpërfshirëse përmes shërbimeve të integruara, komunikimit efektiv ndërinstitucional dhe koherencës së politikave. Zhvillimi i vazhdueshëm i kapaciteteve dhe angazhimi aktiv i palëve të interesuara janë thelbësore për të siguruar përpjekje dhe burime të harmonizuara, duke fuqizuar institucionet të krijojnë një kuadër mbështetës që i ndihmon migrantët të marrin vendime të informuara dhe të kalojnë me sukses procesin e migrimit.

4.2 Standardet që Udhëheqin Punën e Punonjësve të Bashkive

Siç thekson IOM, migrimi, qoftë i nxitur nga zgjedhja apo nevoja, është një akt guximi. Ky udhëtim shpesh përfshin rreziqe dhe sfida të konsiderueshme, duke e bërë të domosdoshme që ata që janë të përfshirë në lehtësimin e proceseve të migrimit të respektojnë standardet më të larta profesionale dhe etike. Punonjësit bashkiakë, të cilët janë në vijën e parë të ndërveprimit me migrantët, luajnë një rol thelbësor në këtë proces. Është e rëndësishme që ata të ndjekin udhëzime profesionale dhe etike për të garantuar sigurinë, dinjitetin dhe mirëqenien e migrantëve. Në veçanti, këta punonjës duhet të angazhohen për të ndjekur parimet e mëposhtme:

Qasje Profesionale dhe Miqësore: Punonjësit duhet të ruajnë një qëndrim profesional, por dhe të afërt, duke treguar vëmendje dhe ndjeshmëri ndaj rrethanave të secilit individ.

Informacion dhe Shërbime të Personalizuara: Informacioni dhe shërbimet duhet të përshtaten me situatën dhe nevojat e individit, duke përdorur një gjuhë të thjeshtë dhe të kuptueshme.

Ndërtimi i Besimit dhe Respektit: Punonjësit duhet të krijojnë një marrëdhënie besimi me individët, duke i trajtuar ata me respekt në çdo moment.

Komunikim Efektiv: Punonjësit duhet të angazhohen aktivisht në komunikim, duke synuar të kuptojnë qartë situatën e individit dhe të ofrojnë shërbime, informacione dhe referime të përshtatshme.

Mësim dhe Përmirësim i Vazhdueshëm: Punonjësit duhet të përditësojnë njohuritë dhe praktikën e tyre bazuar në mësimet e nxjerra nga përvojat e mëparshme, duke ndarë këtë njohuri me kolegët e tyre brenda bashkisë dhe përtej saj për përmirësim të vazhdueshëm.

Konfidencialiteti dhe Mbrojtja e të Dhënave: Të gjitha informacionet duhet të trajtohen me konfidencialitet, dhe pëlqimi i individit duhet të merret në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave.

Dokumentim i Saktë: Punonjësit duhet të plotësojnë formularët me saktësi gjatë intervistimit të migrantëve, duke siguruar që të gjitha informacionet të regjistrohen siç duhet.

5. Fushëveprimi dhe Grupi i Synuar

Këto procedura zbatohen në nivel bashkiak për të thjeshtuar detyrat dhe përgjegjësitë që lidhen me mbështetjen e migrantëve të brendshëm në planifikimin dhe përshtatjen me mjediset e tyre të reja. Bashkitë luajnë një rol kyç në koordinimin me aktorë të ndryshëm, përfshirë institucionet publike, subjektet e sektorit privat dhe organizatat jofitimprurëse. Ky bashkëpunim siguron që migrantët të marrin mbështetje gjithëpërfshirëse duke shfrytëzuar burimet dhe mundësitë e ndryshme të disponueshme.

Përfituesit kryesorë të shërbimeve dhe sistemit të referimit të krijuar nga këto PSV janë migrantët e brendshëm. Procedurat ofrojnë një kornizë të strukturuar për të lehtësuar kalimin e tyre në një komunitet të ri duke ofruar udhëzime mbi aksesin në ndihmë profesionale, kuptimin e kërkesave ligjore dhe përgatitjen e dokumentacionit të nevojshëm. Kjo qasje siguron që migrantët të jenë të informuar dhe të mbështetur gjatë gjithë procesit të zhvendosjes së tyre.

Për më tepër, këto PSV synojnë të krijojnë një mjedis gjithëpërfshirës ku migrantët mund të kenë akses në një gamë të gjerë shërbimesh. Bashkitë, përmes nxitjes së bashkëpunimit ndërmjet aktorëve, mund të vendosin një sistem mbështetës gjithëpërfshirës për të adresuar sfidat komplekse me të cilat shpesh përballen migrantët. Kjo përfshin ofrimin e udhëzimeve të qarta, referimet në departamentet ose institucionet përkatëse dhe sigurimin e aksesit të vazhdueshëm në shërbimet thelbësore. Gjithashtu, PSV-të theksojnë rëndësinë e regjistrimit dhe mbajtjes së statistikave të migrimit, një element kyç në monitorimin e trendeve dhe zhvillimin e strategjive efektive mbështetëse.

Duke zbatuar këto masa gjithëpërfshirëse, bashkitë mund të përmirësojnë ndjeshëm cilësinë dhe qëndrueshmërinë e mbështetjes së ofruar për migrantët e brendshëm. Kjo qasje proaktive jo vetëm që adreson nevojat e menjëhershme, por gjithashtu promovon integrimin e qëndrueshëm të komunitetit, rritjen ekonomike dhe zhvillimin afatgjatë.

6. Kuadri përkatës ligjor, i politikave dhe institucional

Çështjet e migrimit janë trajtuar në dokumente të ndryshme politike dhe ligjore, të cilat analizohen në këtë seksion për të ofruar një përmbledhje të shkurtër të objektivave strategjike të Shqipërisë në fushën e migrimit, në veçanti të migrimit të brendshëm, dhe rolin e njësive të vetëqeverisjes vendore në kontributin për arritjen e këtyre objektivave, duke identifikuar gjithashtu çdo boshllëk të mundshëm.

6.1 Kuadri i Politikave Ndërkombëtare

Në vitin 2018, Shqipëria miratoi Paktin Global për Migracionin (PGM)⁸ gjatë Konferencës Ndërqeveritare në Marakesh. Që atëherë, parimet dhe objektivat e PGM janë integruar në politikat dhe kuadrin e menaxhimit të migracionit të vendit. Ky integrim ka forcuar qasjen e Shqipërisë ndaj qeverisjes së migracionit, duke theksuar migrimin e sigurt, të rregullt dhe të organizuar.

Në përpjekjet për të përafruar strategjitë kombëtare me PGM, Qeveria e Shqipërisë ka përfitur nga mbështetja dhe asistenca e IOM-it për të harmonizuar Strategjinë

⁸ Rezoluta e miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara, më 19 dhjetor 2018, "Pakti Global për Migracion të Sigurt, të Rregullt dhe të Organizuar" (A/RES/73/195), është e disponueshme në:

<https://www.iom.int/resources/global-compact-safe-orderly-and-regular-migration/res/73/195>;

Kombëtare të Migracionit dhe Planin e Veprimit me PGM, përmes asistencës teknike, konsultimeve dhe nismave për ndërtimin e kapaciteteve. Gjatë këtij procesi janë identifikuar prioritetet në nivele kombëtare, rajonale dhe globale. Si rezultat, është miratuar një strategji gjithëpërfshirëse që synon forcimin e mbrojtjes së të drejtave të migrantëve, përmirësimin e menaxhimit të të dhënave të migracionit dhe nxitjen e bashkëpunimit për të adresuar në mënyrë efektive sfidat e migrimit.

Pakti Global për Migracionin (PGM) pranon lidhjen midis migrimit të brendshëm dhe atij ndërkombëtar, duke njohur se migrimi i brendshëm shpesh shërben si një pararendës i lëvizjeve ndërkufitare. Ndërsa PGM përqendrohet kryesisht tek emigrimi ndërkombëtar, parimet dhe objektivat e tij ofrojnë udhëzime të vlefshme edhe për menaxhimin e migrimit të brendshëm. Në veçanti, PGM thekson rëndësinë e adresimit të shkaqeve të migrimit, duke përfshirë pabarazitë ekonomike, ndryshimet klimatike dhe aksesin në shërbimet bazë, të cilat janë po aq të rëndësishme për dinamikën e migrimit të brendshëm. Për shembull, Objektivi 2 i PGM synon minimizimin e shkaqeve negative dhe faktorëve strukturorë që i detyrojnë njerëzit të largohen nga vendi i tyre i origjinës, një parim që mund të zbatohet në migrimin e brendshëm për të adresuar pabarazitë rurale-urbane, infrastrukturën e pamjaftueshme dhe mungesën e mundësive ekonomike në zonat rurale.

Për më tepër, PGM promovon zhvillimin e politikave gjithëpërfshirëse që mbështesin të drejtat dhe mirëqenien e migrantëve, pavarësisht statusit apo vendndodhjes së tyre. Kjo përputhet me menaxhimin e migrimit të brendshëm, siç theksohet në Objektivin 15, i cili mbron konceptin e sigurimit të aksesit në shërbimet bazë për migrantët. Autoritetet bashkiake dhe strukturat e qeverisjes vendore mund të përdorin këto dispozita për të zhvilluar strategji që lehtësojnë integrimin e migrantëve të brendshëm në komunitetet e tyre të reja, duke siguruar që ata të kenë akses në strehim, arsim, kujdes shëndetësor dhe mundësi punësimi.

Gjithashtu, PGM inkurajon bashkëpunimin ndërmjet aktorëve të ndryshëm, mbledhjen e të dhënave dhe hartimin e politikave të bazuara në prova, të cilat janë elemente kyçe për zgjidhjen efektive të sfidave të migrimit të brendshëm. Duke u mbështetur në parimet e PGM, qeveritë vendore mund të krijojnë një kornizë që siguron që migrimi i brendshëm të kontribuojë pozitivisht në zhvillimin e qëndrueshëm të komuniteteve të tyre.

6.2 Kuadri Kombëtar Ligjor, Institucional dhe i Politikave,

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian (SKZHEI) 2022-2030⁹ parashikon një të ardhme ku Shqipëria adreson në mënyrë efektive sfidat dhe mundësitë e migracionit, në përputhje me proceset globale të migracionit dhe objektivat e saj për integrimin në BE. Deri në vitin 2030, strategjia synon një qeverisje të plotë të migracionit, duke u fokusuar

⁹ VKM Nr. 88, datë 22.02.2023 “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian 2022-2030”;

në menaxhimin e çështjeve dhe sfidave të lidhura me lëvizjet migratore. Qëllimi kryesor është përmirësimi i ndikimit pozitiv të migracionit në zhvillim, duke përfituar si migrantët ashtu edhe shoqëria shqiptare në tërësi.

SKZHEI 2030 fokusohet gjithashtu në përmirësimin e shërbimeve të administratës publike në Shqipëri, me fokus në gjithëpërfshirje dhe aksesueshmëri për grupet vulnerabël, përfshirë migrantët. Prioritetet kryesore në këtë përpjekje janë përmirësimi i qeverisjes vendore dhe decentralizimit, përmirësimi i ofrimit të shërbimeve përmes digjitalizimit dhe përafrimi i shërbimeve publike me standardet evropiane. Strategjia thekson nevojën për të rritur cilësinë e shërbimeve vendore, veçanërisht në sektorë si shëndetësia, arsimi dhe kujdesi social, të cilët janë kritikë për grupet vulnerabël si migrantët, gratë dhe pakicat minoritare. Duke decentralizuar më tej shërbimet dhe duke nxitur bashkëpunimin ndërmjet bashkive, qeveria synon të sigurojë që administratat vendore të jenë në gjendje të përgjigjen efektivisht ndaj nevojave të këtyre grupeve, veçanërisht në zonat me flukse të mëdha migrimi, si kryeqyteti i vendit.

Angazhimi i qeverisë për përfshirjen sociale është i dukshëm në politikat që synojnë reduktimin e pabarazive dhe diskriminimit ndaj komuniteteve të marginalizuara, përfshirë romët, egjiptianët dhe personat me aftësi të kufizuara. Vëmendje e veçantë i kushtohet nevojave për strehim dhe punësim të grupeve të marginalizuara, përfshirë të rinjtë dhe çiftet e reja, të cilët përballen me vështirësi për të siguruar strehim të përballueshëm për shkak të çmimeve të larta, veçanërisht në Tiranë dhe në zonat e tjera urbane.

Dokumentet strategjike për personat me aftësi të kufizuara dhe minoritetet rome dhe egjiptiane përfshijnë masa për përmirësimin e aksesit në strehim, arsim dhe shërbime shëndetësore. Kjo siguron që migrantët dhe grupet e tjera të cënueshme të integrohen më mirë në shoqëri dhe të përfitojnë nga shërbimet publike, duke përmirësuar cilësinë e jetës dhe mundësitë e tyre për të marrë pjesë në aktivitete sociale dhe ekonomike.

SKZHEI thekson rëndësinë e analizës së trendeve dhe treguesve të migracionit për të arritur objektivat e politikës së migracionit. Për periudhën e ardhshme deri në vitin 2030, sfidat që lidhen me statistikën përfshijnë forcimin e rolit të Sistemit Kombëtar të Statistikave për t'u siguruar institucioneve publike statistika zyrtare të mjaftueshme, të sakta dhe transparente, përmes mobilizimit të burimeve për financimin e programeve dhe projekteve statistikore, si dhe rritjes së kapacitetit të personelit në ministri/institucione/NjVV që janë të përfshira në mbledhjen e të dhënave/statistikave.

*Strategjia Kombëtare për Migracionin 2024-2030*¹⁰ dhe Plan i saj i Veprimit paraqesin prioritetet e qeverisë shqiptare për menaxhimin efektiv të migracionit përmes një qasjeje ndërsektoriale që maksimizon përfitimet si për migrantët ashtu edhe për shoqërinë shqiptare. Ky dokument strategjik pasqyron angazhimin e qeverisë për të adresuar sfidat e migrimit, duke identifikuar mundësi për të ofruar mbrojtje dhe zgjidhje të qëndrueshme për migrantët dhe për të shfrytëzuar ndikimin e migrimit në zhvillimin e vendit. Për më tepër, strategjia është në përputhje me prioritetet e tjera kombëtare, përfshirë SKZHEI dhe zbatimin e Agjendës 2030, duke siguruar një kuadër të qëndrueshëm dhe të integruar për adresimin e çështjeve të lidhura me migracionin.

Strategjia Kombëtare për Migracionin përqendrohet në forcimin e kapaciteteve institucionale për të siguruar një qeverisje efektive të migrimit. Një element kyç i strategjisë është rishikimi dhe përditësimi i kuadrit ligjor mbi migracionin, i cili synon të sqarojë rolet dhe përgjegjësitë e institucioneve si në nivel qendror, ashtu edhe në atë vendor. Ky proces siguron një përgjigje të koordinuar dhe efikase ndaj sfidave dhe mundësive të migracionit, duke harmonizuar përpjekjet institucionale për të adresuar në mënyrë efektive si nevojat e migrantëve, ashtu edhe objektivat e zhvillimit të vendit. Strategjia thekson gjithashtu nevojën për zgjerimin e burimeve njerëzore, veçanërisht brenda *Sekretariatit Teknik të Migracionit*, për të forcuar kapacitetet e Ministrisë së Brendshme në drejtimin të menaxhimit efektiv të çështjeve të migracionit.

Sekretariati Teknik për Migracionin, i cili operon në kuadër të Sektorit të Migracionit të Drejtorisë kundër Trafikimit dhe Migracionit, brenda Ministrisë së Brendshme, është përgjegjës për monitorimin e progresit të strategjisë së migracionit dhe planit të saj të veprimit, duke siguruar mbulimin e të gjitha shtyllave të strategjisë.

Strategjia thekson rëndësinë e zhvillimit dhe përditësimit të kurrikulave të trajnimit për të rritur kapacitetet e aktorëve relevantë, përfshirë nëpunësit civilë, njësitë e qeverisjes vendore dhe aktorët e tjerë të përfshirë në menaxhimin e migracionit. Kjo përfshin krijimin e një Njësie të Dedikuar Trajnimi për Migracionin, e cila do të ofrojë zhvillim të vazhdueshëm profesional për ata që janë përgjegjës për zbatimin e legjislacionit mbi migracionin. Trajnimi me ndjeshmëri gjinore është gjithashtu një fokus kryesor, duke siguruar që politikat dhe shërbimet e migracionit të jenë të përgjegjshme nga pikëpamja gjinore, duke marrë në konsideratë nevojat unike të grave dhe grupeve të marginalizuara.

¹⁰ VKM Nr. 271, dt. 02.05.2024 “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Migracionin 2024-2030 dhe të planit të saj të veprimit 2024–2026”;

Për më tepër, strategjia thekson rëndësinë e krijimit të politikave të bazuar në prova, duke kërkuar zhvillimin e rregullt të profileve të migracionit që ofrojnë të dhëna të rëndësishme mbi trendet e migrimit. Këto profile do të udhëheqin politikat kombëtare dhe vendore të ardhshme, duke siguruar që qeverisja e migrimit të mbetet në përputhje me standardet ndërkombëtare.

Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit dhe institucioni i saj vartës, Agjencia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi (AKPA), luajnë një rol qendror në zbatimin e nismave që lidhen me migracionin, të cilat synojnë përmirësimin e aksesit në tregun e punës dhe sigurimin e shërbimeve të ndjeshme ndaj gjinisë për migrantët. Ministria, në bashkëpunim me AKPA-në, është përgjegjëse për hartimin dhe shpërndarjen e udhëzuesve që ofrojnë shërbime të ndjeshme ndaj gjinisë në fusha kritike si punësimi, arsimi, trajnimi profesional, investimet dhe strehimi. Këta udhëzues do të jenë të projektuar për të mbështetur integrimin e migrantëve në ekonominë vendore, me një fokus të veçantë te grupet vulenrabel si gratë, të rinjtë dhe komunitetet e marginalizuara.

Për më tepër, Ministria dhe AKPA luajnë një rol kyç në zbatimin e programeve të punësimit, nismave të vetëpunësimit dhe trajnimeve në vendin e punës, veçanërisht në zonat e prekura rëndë nga emigracioni, duke lehtësuar kështu integrimin e migrantëve të brendshëm dhe duke fuqizuar tregun e punës në këto rajone.

Ministria dhe AKPA gjithashtu janë përgjegjëse për lehtësimin e konsultimeve me organizatat e punëdhënësve dhe punëmarrësve për të vlerësuar nevojat e tregut të punës, duke përfshirë kërkesat për fuqi punëtore vjetore dhe sezonale në sektorë të ndryshëm ekonomikë. Këto konsultime janë thelbësore për harmonizimin e politikave të migracionit të vendit me kërkesat dinamike të tregut të punës.

Sa i përket aksesit në informacionin për punësim, Ministria, së bashku me AKPA-në, po shfrytëzon teknologjinë për të maksimizuar arritjen e migrantëve potencialë dhe aktualë. Duke përdorur platforma digjitale, Ministria do të sigurojë që informacioni mbi mundësitë e punësimit, kushtet e punës dhe agjencitë përgjegjëse të arrijë një audiencë të gjerë, me një fokus të veçantë te grupet vulnerabel si të rinjtë dhe gratë. Për më tepër, AKPA do të kontribuojë në publikimin e një liste të agjencive private të punësimit të licencuara dhe agjencive të punësimit të përkohshëm në portalin e saj, duke u ofruar migrantëve të brendshëm burimet e nevojshme për t'u orientuar tregun e punës dhe për të siguruar mundësi të përshtatshme punësimi.

Nëpërmjet këtyre përpjekjeve të kombinuara, Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, së bashku me AKPA-në, do të luajnë një rol kyç në përmirësimin e

perspektivave të punësimit për migrantët, duke kontribuar njëkohësisht në strategjinë e përgjithshme të menaxhimit të migracionit të vendit.

Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore (NJVV) kanë një rol qendror në zbatimin e strategjisë kombëtare dhe planit të veprimit mbi migracionin duke shërbyer si urë lidhëse midis politikave të qeverisë qendrore dhe komuniteteve që ato qeverisin. Një nga përgjegjësitë e tyre kryesore është krijimi dhe forcimi i strukturave vendore të dedikuara për migracionin dhe diasporën. Gjithashtu, ato janë të ngarkuara me përgjegjësinë e zhvillimit të planeve vendore të ndjeshme ndaj gjinore, që adresojnë nevojat dhe sfidat specifike të popullsisë migrante, duke siguruar gjithëpërfshirje dhe barazi.

NJVV-të gjithashtu kanë një rol kritik në angazhimin komunitar dhe ndërtimin e kapaciteteve. Ato mbajnë përgjegjësinë kryesore për informimin e migrantëve mbi shërbimet publike dhe jo publike të disponueshme, që lehtësojnë proceset e tyre të integritetit. Për më tepër, NJVV-të duhet të sigurojnë që të drejtat e migrantëve të mbrohen brenda komunitetit dhe t'i përfshijnë ata aktivisht në proceset e vendimmarrjes vendore, duke promovuar kohezionin shoqëror dhe përfitimin e ndërsjellë.

Për të mbështetur këto përpjekje, NJVV-të mund të mbajnë informacion të përditësuar mbi shërbimet dhe nismat e disponueshme për migrantët, në bashkëpunim me institucionet dhe partnerët zhvillimorë. Duke përditësuar rregullisht materialet si *online* ashtu edhe *offline*, ato sigurojnë udhëzime të qarta dhe mbështetje efektive për integrimin e migrantëve. Në bashkëpunim me institucione të tjera publike, NJVV-të janë gjithashtu përgjegjëse për hartëzimin e organizatave joqeveritare që ofrojnë shërbime të lidhura me migracionin dhe për t'i bërë këto informacione lehtësisht të aksesueshme. Duke përmbushur në mënyrë të kujdesshme këto përgjegjësi, NJVV-të kontribuojnë në zbatimin e suksesshëm të strategjisë së migracionit, duke nxitur komunitete gjithëpërfshirëse dhe duke promovuar zhvillimin e qëndrueshëm në nivel vendor.

Përveç forcimit të kuadrit institucional dhe ndërtimit të kapaciteteve, strategjia nënvizon nevojën për mbrojtjen e të dhënave personale të migrantëve përmes trajtimit të përgjegjshëm të të dhënave. Ajo synon krijimin e një praktike të unifikuar për mbledhjen dhe përdorimin e të dhënave mbi migrimin, duke siguruar që ato të jenë të ndara sipas gjinisë, moshës dhe karakteristikave të tjera përkatëse. Këto të dhëna do të shërbejnë si një bazë e fortë për zhvillimin e politikave të migracionit të bazuara në prova dhe që mund të përgjigjen më mirë ndaj dinamikave të ndryshueshme të migracionit. Përmes këtyre veprimeve të planifikuara në dokumentin aktual të politikës kombëtare të migracionit, nën drejtimin e *Ministrit të Brendshme*, Shqipëria do të pozicionohet për të adresuar në mënyrë efektive sfidat e migracionit. Vlerësimi i indikatorëve të qeverisjes së

migracionit tregon se Shqipëria ka politika dhe procedura për identifikimin e duhur dhe në kohë të migrantëve në nevojë dhe për t'u ofruar atyre shërbime të përshtatshme referimi dhe mbrojtjeje.¹¹

Duke plotësuar parashikimet e Strategjisë Kombëtare për Migracionin, *Strategjia Kombëtare për Punësimin dhe Aftësitë*¹² thekson punësimin cilësor dhe zhvillimin e aftësive gjatë gjithë jetës për të gjithë, me një fokus të veçantë në përmirësimin e nivelit të aftësive të grave dhe burrave në moshë pune. Ky vizion është thelbësor për adresimin e sfidave të migrimit të brendshëm, pasi siguron që migrantët e brendshëm të kenë qasje në mundësi për zhvillim aftësish dhe punësim produktiv, duke mundësuar integrimin e tyre efektiv në tregjet vendore të punës. Duke përmirësuar funksionimin e tregut të punës dhe duke promovuar qasjen gjithëpërfshirëse në punësim, strategjia do të mbështesë kohezionin social dhe rritjen ekonomike në të gjitha rajonet, duke reduktuar pabarazitë dhe duke nxitur zhvillimin e balancuar. *Plani i Zbatimit të Garancisë për Rininë* ofron një siguri shtesë për angazhimin dhe fuqizimin e të rinjve.

Objektivi strategjik që vendos në prioritet një treg pune më funksional për të gjithë, nënvizon rëndësinë e masave të synuara për të mbështetur migrantët e brendshëm në kapërcimin e pengesave për punësim dhe zhvillimin e aftësive. Këto masa përfshijnë programe trajnimi të përshtatura, akses të përmirësuar në shërbimet e gjetjes së punës dhe nxitjen e lidhjeve midis migrantëve të brendshëm dhe industrive vendore. Duke u përafruar me qëllimet më të gjera të Agjendës 2030, veçanërisht ato që lidhen me reduktimin e pabarazive (Qëllimi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 10) dhe sigurimin e punës së denjë për të gjithë (QZHQ 8), strategjia shërben si një gur themeli për krijimin e kanaleve gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme për migrantët e brendshëm, duke i ndihmuar ata të përparojnë në mjediset e tyre të reja.

Nga ana tjetër, objektivat e *Strategjisë për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore*¹³ janë të përqendruara në promovimin dhe forcimin e zhvillimit të qëndrueshëm vendor. Qëllimet kryesore përfshijnë përmirësimin e cilësisë, standardeve dhe ofrimit të shërbimeve vendore. Kjo përfshin rritjen e kapaciteteve dhe efikasitetit të qeverive vendore për të përmbushur nevojat e banorëve të tyre me shërbime me cilësi të lartë.

¹¹ Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM), 2023. Treguesit e Qeverisjes së Migracionit: Profili i Dytë 2023 – Republika e Shqipërisë. IOM, Gjenevë, i disponueshëm në: <https://publications.iom.int/books/treguesit-e-qeverisjes-se-migracionit-profili-i-dyte-2023-republika-e-shqiperise>, aksesuar në 19 Nëntor, 2014;

¹² VKM Nr. 173, datë 24.03.2023, "Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Punësimin dhe Aftësitë 2023-2030, Planit të Veprimit për zbatimin e saj dhe Planit të Zbatimit të Garancisë për Rininë";

¹³ VKM Nr. 252, datë 20.04.2023, titulluar "Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2023-2030, të Planit të saj të Veprimit 2023-2025 e të Pasaportës së Indikatorëve";

Gjithashtu, strategjia thekson zgjerimin e qeverisjes digjitale në nivel vendor. Duke integruar më shumë mjete dhe platforma digjitale, qeveritë vendore mund të ofrojnë shërbime dhe programe në mënyrë më efikase dhe transparente. Ky transformim digjital synon të reduktojë kostot, të rrisë aksesin dhe të përmirësojë përgjegjshmërinë e përgjithshme të administratave vendore. Së bashku, këto objektiva synojnë të krijojnë një kuadër qeverisjeje vendore më efektiv, gjithëpërfshirës dhe të orientuar drejt së ardhmes, i cili mund të shërbejë më mirë nevojave të të gjithë qytetarëve.

6.3 Kuadri i Politikave Vendore

Shumë bashki kanë miratuar Planet Vendore për Migracionin dhe Diasporën, të cilat përfaqësojnë hapa pozitivë drejt adresimit të çështjeve të migracionit dhe diasporës. Bashkia e Tiranës ka vendosur një shembull duke marrë përsipër përgjegjësitë e reja të njësisë të vetëqeverisjes vendore në lidhje me migracionin, duke miratuar Planin Vendor për Migracionin dhe Diasporën për vitet 2022-2026.¹⁴ Ky plan synon të krijojë kushtet e nevojshme për integrimin e qëndrueshëm të migrantëve duke shfrytëzuar sistemet e informimit dhe duke nxitur bashkëpunimin me aktorë të ndryshëm. Ai mbështetet në të dhëna statistikore mbi rritjen e popullsisë në Bashkinë e Tiranës dhe njeh kërkesën në rritje për shërbime publike të përmirësuara. Në mënyrë të ngjashme, bashki të tjera, përfshirë Korçën¹⁵, Shkodrën, Kukësin, Dibrën dhe Elbasanin, kanë zhvilluar gjithashtu planet e tyre vendore për migracionin dhe diasporën.

Megjithatë, këto plane vendore u formuluan dhe u miratuan përpara miratimit të strategjive aktuale për zhvillim, integrim evropian dhe migracion. Si rezultat, ato nuk janë plotësisht në përputhje me vizionet dhe objektivat e përcaktuara në këto dokumente strategjike të fundit. Kjo mungesë sinkronizimi paraqet sfida, pasi planet vendore nuk pasqyrojnë plotësisht kuadrin kombëtar të përditësuar dhe gjithëpërfshirës, i cili synon të adresojë çështjet dhe mundësitë aktuale të migracionit.

Për më tepër, këto plane tregojnë një fokus të lavdërueshëm në riintegrimin e migrantëve të kthyer dhe nxitjen e ndërveprimit me diasporën, duke dëshmuar përkushtim për mbështetjen efektive të këtyre grupeve. Theksi mbi riintegrimin reflekton përpjekjet për të adresuar nevojat e migrantëve të kthyer dhe për të forcuar lidhjet me diasporën, të cilat janë aspekte thelbësore të menaxhimit të migracionit. Megjithatë, këto plane janë të pamjaftueshme në ofrimin e dispozitave të përshtatshme për ndihmën e qytetarëve shqiptarë që kanë migruar brenda vendit, çka përfaqëson një mungesë në kuadrin vendor të menaxhimit të migracionit.

¹⁴ Gjendet në: https://tirana.al/uploads/2022/6/20220610110954_plani-vkb-nr20-date-642022.pdf;

¹⁵ Gjendet në: <https://bashkiakorce.gov.al/wp-content/uploads/2024/10/Planit-Vendor-te-Veprimit-per-Migracionin-dhe-Diasporen-2022-2025.pdf>

Miratimi i Procedurave Standarde të Veprimit (PSV) për migracionin e brendshëm do të adresojë në mënyrë efektive këtë boshllëk duke udhëzuar bashkitë në ofrimin e mbështetjes gjithëpërfshirëse për migrantët e brendshëm. Duke miratuar PSV-të dhe duke adresuar këtë mangësi, bashkitë mund të përafrojnë më mirë përpjekjet e tyre me objektivat kombëtare dhe ndërkombëtare të migracionit. Ky hap është thelbësor për të nxitur një qasje të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse në menaxhimin e migracionit, që përmbush nevojat e ndryshme të migrantëve dhe përmirëson qeverisjen e përgjithshme të migracionit.

Një nga aspektet kryesore të theksuara në këto plane vendore është krijimi dhe forcimi i strukturave ose njësive të dedikuara për çështjet e migracionit dhe diasporës. Ky fokus institucional është kritik për të siguruar menaxhimin sistematik dhe të qëndrueshëm të çështjeve të migracionit në nivel vendor. Megjithatë, këto plane nënvizojnë gjithashtu një boshllëk të rëndësishëm që rezulton nga mungesa e Procedurave Standarde të Veprimit për adresimin e segmenteve të tjera të migracionit. Kjo mungesë nënvizon nevojën për qasje më gjithëpërfshirëse dhe të strukturuar për të trajtuar në mënyrë efektive të gjitha aspektet e migracionit, duke përmirësuar gjithëpërfshirjen dhe efektivitetin e planeve vendore.

Miratimi i këtyre PSV-ve mund të nxisë bashkitë të përditësojnë planet e tyre vendore të migracionit, duke i përshtatur ato me strategjitë e reja kombëtare. Ky përafrim do të sigurojë mbulim gjithëpërfshirës të të gjitha aspekteve të migracionit, përfshirë mbështetje të fuqishme për migracionin dhe zbatimin e PSV-ve të detajuara. Një koherencë e tillë do të rrisë efektivitetin e menaxhimit të migracionit në nivel vendor, duke nxitur një qasje më të qëndrueshme që plotëson nevojat në ndryshim të migrantëve dhe përshtatet me objektivat strategjike më të gjerë.

6.4 Kuadri Ligjor

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë¹⁶ përcakton se të drejtat dhe liritë themelore të njeriut janë të pandashme, të pacënueshme dhe të paprekshme, duke shërbyer si gur themeli i kuadrit ligjor kombëtar. Ajo kërkon që autoritetet publike jo vetëm të respektojnë këto të drejta, por gjithashtu të sigurojnë aktivisht përmbushjen e tyre, duke theksuar rolin kritik të qeverisjes në ruajtjen e dinjitetit njerëzor dhe nxitjen e një shoqërie ku liritë individuale janë vazhdimisht të mbrojtura dhe promovuara.

Brenda këtij kuadri, qeverisja vendore është e bazuar në parimin e decentralizimit të pushtetit dhe ushtrohet në përputhje me parimin e autonomisë vendore, duke forcuar përshtatjen e vendimmarrjes dhe ofrimit të shërbimeve publike me vlerat kushtetuese.

¹⁶ Ligji Nr. 8417, datë 21.10.1998 "Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë", e ndryshuar.

Kushtetuta pasqyron një angazhim të fortë për objektivat sociale, duke theksuar rolin e shtetit në promovimin e mirëqenies së qytetarëve të tij. Brenda kompetencave kushtetuese dhe burimeve të disponueshme, shteti synon të sigurojë mundësi të përshtatshme punësimi për të gjithë individët që janë të aftë për punë, të adresojë nevojat për strehim dhe të përpiqet për standardet më të larta të mundshme të shëndetit fizik dhe mendor. Për më tepër, ai prioritetizojë arsimin dhe formimin profesional të përshtatur me aftësitë e fëmijëve, rinisë dhe të papunëve, duke nxitur zhvillimin individual dhe përparimin shoqëror.

Republika e Shqipërisë ka ratifikuar disa konventa të Organizatës Ndërkombëtare të Punës (ONP) që ofrojnë një kuadër thelbësor për adresimin e të drejtave dhe mbrojtjeve të migrantëve të brendshëm, duke theksuar punën e denjë, sigurimin social dhe barazinë.

Ratifikimi i Konventës Nr. 97 të ONP-së¹⁷ (Konventa për Migracionin për Punësim) përfaqëson angazhimin e vendit për të siguruar që punëtorët migrantë të rekrutohen në kushte të drejta dhe transparente. Kjo konventë kërkon ofrimin e shërbimeve të mjaftueshme dhe falas për mbështetjen e migrantëve për punësim, veçanërisht duke ofruar informacion të saktë, me qëllim parandalimin e praktikave mashtruese të rekrutimit dhe shfrytëzimit.

Konventa Nr. 143 e ONP-së¹⁸ (Punëtorët Migrantë, Dispozita Plotësuese) përqendrohet në mbrojtjen e punëtorëve migrantë nga shfrytëzimi dhe punësimi i paligjshëm, duke theksuar trajtimin dhe mundësitë e barabarta për punëtorët migrantë, duke siguruar që ata të kenë të njëjtat kushte pune si punëtorët e tjerë.

Shqipëria është palë në Konventën Nr. 181 të ONP-së¹⁹ (Agjencitë Private të Punësimit), e cila rregullon funksionimin e agjencive private të punësimit për të siguruar që ato të veprojnë në mënyrë etike dhe të mos faturojnë tarifa të tepruara për punëtorët. Kjo konventë gjithashtu parashikon mbrojtjen e të drejtave të punëtorëve gjatë procesit të rekrutimit, duke përfshirë mbrojtjen nga praktikat jo-etike dhe tarifat e tepruara, duke siguruar një proces të drejtë rekrutimi.

Përveç kësaj, Republika e Shqipërisë ka ratifikuar edhe Konventa të tjera relevante të ONP-së, si Konventa Nr. 111 mbi Diskriminimin (Punësim dhe Profesione), e cila ndalon diskriminimin në punësim dhe profesione mbi bazën e racës, ngjyrës, gjinisë, fesë, bindjeve politike, prejardhjes kombëtare apo origjinës shoqërore; Konventa Nr. 118 mbi Barazinë e Trajtimit (Siguria Sociale), e cila siguron trajtim të barabartë në çështjet e

¹⁷ Ligji Nr. 9320, datë 25.11.2004 "Për Ratifikimin e Konventës Nr. 97 të Organizatës Ndërkombëtare të Punës "Për Migracionin për Punësim", e ndryshuar";

¹⁸ Ligji Nr. 9564, datë 19.06.2006 "Për Ratifikimin e Konventës Nr. 143 të Organizatës Ndërkombëtare të Punës "Për Punëtorët Migrantë (Dispozita Plotësuese), 1975" ;

¹⁹ Ligji Nr. 8350, datë 20.05.1998 "Për Anëtarësimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën Nr. 181 të Organizatës Ndërkombëtare të Punës "Agjencitë Private të Punësimit".

sigurisë sociale për punëtorët migrantë, duke u ofruar atyre të njëjtat përfitime të sigurisë sociale si shtetasve të vendit pritës; dhe Konventa Nr. 102 mbi Sigurinë Sociale (Standardet Minimale), e cila vendos standarde minimale për degë të ndryshme të sigurisë sociale, përfshirë kujdesin mjekësor, përfitimet e sëmundjes, përfitimet e papunësisë, përfitimet e moshës së tretë dhe përfitimet familjare.

Aktualisht, Shqipëria nuk disponon një kuadër të dedikuar ligjor që adreson migracionin me fokus specifik të migracioni i brendshëm, ndryshe nga ligji ekzistues që rregullon emigrimin e shtetasve shqiptarë për qëllime punësimi. Për të mbushur këtë boshllëk, po shqyrtohet hartimi i një ligji të ri "Për Migracionin"²⁰. Ky legjislacion do të synojë të qartësojë dhe përcaktojë rolet dhe përgjegjësitë e institucioneve si në nivel qendror ashtu edhe vendor. Duke nxitur koordinim më të mirë dhe duke rritur efikasitetin institucional, ligji do të ofrojë një përgjigje gjithëpërfshirëse ndaj sfidave të migracionit, duke përfituar njëkohësisht nga mundësitë që ai ofron. Paralelisht, rishikimi i legjislacionit dhe dokumenteve të politikave vendore do të përafrojë më mirë qeverisjen e migracionit me nevojat e migrantëve dhe objektivat më të gjera të zhvillimit kombëtar, duke siguruar një qasje të balancuar dhe të integruar.

*Vendimi i Këshillit të Ministrave në lidhje me mënyrën e organizimit dhe funksionimit të Agjencive Private të Punësimit*²¹ vendos një kuadër gjithëpërfshirës për funksionimin e agjencive private të punësimit në Shqipëri, duke theksuar veçanërisht rolin dhe përgjegjësitë e tyre në lehtësimin e mundësive për punësim. Ky vendim përmban udhëzime dhe përgjegjësi të qarta që synojnë të sigurojnë praktika punësimi të drejta, transparente dhe të sigurta. Një nga përgjegjësitë kryesore të theksuara në vendim është se shërbimet e ofruara nga agjencia për kërkuesit e punës duhet të jenë falas. Agjencia ndalohet të imponojë ndonjë detyrim financiar, të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, ndaj kërkuesve të punës, përveç shpenzimeve të nevojshme për plotësimin e dosjeve të tyre administrative. Ky dispozitë mbron kërkuesit e punës nga shfrytëzimi dhe siguron që barrierat financiare të mos vonojnë ose pengojnë aksesin e tyre në mundësitë për punësim. Për më tepër, shpenzimet që lidhen me shërbimet ndërmjetësuese të ofruara nga agjencia duhet të mbulohen nga punëdhënësi, dhe jo nga kërkuesi i punës, duke mbrojtur më tej interesat e atyre që kërkojnë punësim.

Vendimi gjithashtu thekson parimin e trajtimit të barabartë për të gjithë kërkuesit e punës, duke siguruar që agjencitë të ofrojnë shërbime të paanshme dhe të drejta për të gjithë. Kjo është e rëndësishme për promovimin e një tregu pune përfshirës, ku të gjithë

²⁰ Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM), 2023. Treguesit e Qeverisjes së Migracionit: Profili i Dytë 2023 – Republika e Shqipërisë. IOM, Gjenevë, i disponueshëm në: <https://publications.iom.int/books/treguesit-e-qeverisjes-se-migracionit-profili-i-dyte-2023-republika-e-shqiperise>, aksesuar në Nëntor 20, 2024

²¹ VKM Nr. 101, datë 23.02.20218 "Për Metodën e Organizimit dhe Funksionimit të Agjencive Private të Punësimit".

individët, pavarësisht nga përvoja e tyre, kanë mundësi të barabarta për të siguruar punësim.

Një përgjegjësi tjetër e rëndësishme e agjencive private të punësimit është informimi i punëkërkuësve mbi kushtet e punës dhe të punësimit para se ata të fillojnë marrëdhënien e punës. Kjo transparencë është thelbësore për të siguruar që kërkuësit e punës janë plotësisht të informuar për atë që mund të presin dhe mund të marrin vendime të informuara në lidhje me punësimin e tyre. Agjencitë gjithashtu ndalohen të ndërmjetësojnë për kërkuësit e punës në vende pune që paraqesin rrezik për jetën dhe shëndetin e tyre, ose ku ata mund të jenë të ekspozuar ndaj abuzimit ose trajtimit diskriminues. Kjo dispozitë thekson rolin e agjencive në mbrojtjen e sigurisë dhe të drejtave të kërkuësve të punës, duke siguruar që ata të vendosen në mjedise pune të sigurt dhe respektuese.

Për më tepër, vendimi parashikon përpunimin konfidencial të të dhënave të kërkuësve të punës nga agjencitë. Agjencitë duhet të trajtojnë të dhënat personale me konfidencialitet të plotë dhe t'i përdorin ato vetëm për qëllimet për të cilat janë ofruar. Shpërndarja e këtyre të dhënave është e ndaluar rreptësisht, përveçse nëse kërkuësi i punës jep pëlqimin e tij të shkruar. Kjo dispozitë është thelbësore për mbrojtjen e privatësisë dhe informacionit personal të kërkuësve të punës, duke ndihmuar në ndërtimin e besimit midis agjencive dhe atyre që ato shërbejnë.

Agjencitë gjithashtu janë të detyruara të mbajnë të dhënat personale të kërkuësve të punës vetëm për atë kohë sa është e nevojshme për qëllimet speciale për të cilat janë mbledhur të dhënat ose për atë kohë sa kërkuësi i punës dëshiron të mbetet në listën e kandidatëve të mundshëm. Kjo siguron që të dhënat personale të mos mbahen pafundësisht, duke zvogëluar rrezikun e keqpërdorimit dhe duke u përputhur me praktikën më të mirë në mbrojtjen e të dhënave.

6.5 Detyrat dhe Përgjegjësitë e Njësitë të Vetëqeverisjes Vendore, në lidhje me migrimin, sipas ligjit për Vetëqeverisjen Vendore

Në vitet e fundit, vendi ynë ka pësuar ndryshime të rëndësishme në peizazhin e migrimit, me një numër në rritje të qytetarëve tanë që migrojnë brenda vendit, por edhe jashtë tij. Për të përgjigjur këtyre tendencave, është ndryshuar Ligji për Vetëqeverisjen Vendore²², duke i dhënë bashkive përgjegjësi të reja lidhur me migracionin dhe diasporën. Sipas këtyre ndryshimeve, bashkitë janë ngarkuar me disa përgjegjësi lidhur me migracionin dhe diasporën. Këto detyra janë thelbësore për ofrimin e shërbimeve të nevojshme për migrantët dhe për siguruar menaxhim efikas të migracionit në nivel vendor.

²² Ligji Nr. 139/2015 "Për Vetëqeverisjen vendor", i ndryshuar me Ligjin Nr. 38/2019, datë 20.06.2019.

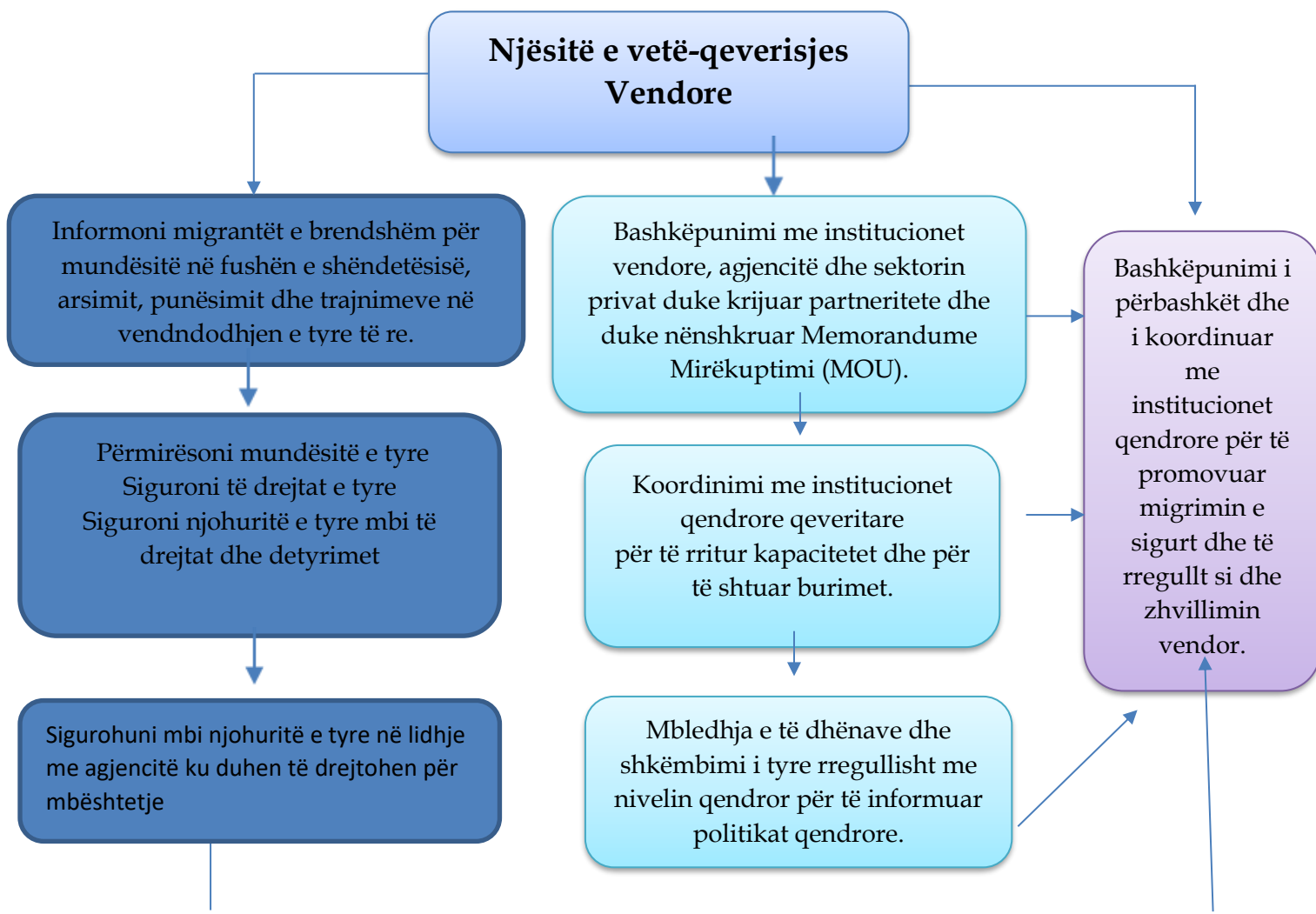
Një nga detyrat kryesore që i janë ngarkuar bashkive është krijimi i një strukture të veçantë për migracionin dhe diasporën. Qëllimi i kësaj njësie është të sigurojë që nevojat e migrantëve dhe anëtarëve të diasporës të adresohen në mënyrë të duhur dhe efikase.

Kjo njësi e dedikuar funksionon si një pikë kontakti për të gjitha çështjet që lidhen me migrantët, duke siguruar që ata të marrin mbështetje përkatëse. Kjo përfshin ofrimin e informacionit dhe referimeve për procesin e migracionit dhe integritit, ofrimin e udhëzimeve dhe adresimin e çdo shqetësimi specifik që mund të kenë migrantët.

Bashkitë ofrojnë ndihmë dhe informacion për migrantët, duke siguruar që ata të jenë të informuar mirë mbi të drejtat dhe detyrimet e tyre. Kjo mbështetje është thelbësore për të ndihmuar këta individë të aksesojnë sistemet ligjore dhe administrative shpeshherë të ndërlikuara, duke u bërë më të lehtë për ta që të vendosen në një njësi/rajon të tjetër administrativ.

Një përgjegjësi tjetër kryesore e bashkive është koordinimi i përpjekjeve me ministritë përgjegjëse për çështjet e punëve të brendshme, punësimit dhe arsimit dhe trajnimit profesional, arsimit për të ofruar ndihmë dhe informacion të plotë për çështjet që lidhen me migracionin. Duke bashkëpunuar ngushtë me këto ministri, bashkitë mund të ofrojnë mbështetje më efektive për migrantët. Ky koordinim gjithashtu siguron që migrantët të marrin informacion të qëndrueshëm dhe të saktë, pa marrë parasysh cilin institucion shtetëror ata kontaktojnë për ndihmë.

Përveç këtyre roleve, bashkitë janë përgjegjëse për krijimin e një mjedisi mikpritës për migrantët. Kjo përfshin sigurimin që ata të kenë akses në mundësi punësimi, shërbime sociale dhe burime të tjera që mund t'i ndihmojnë ata të integrohen në komunitetin e ri vendor. Duke ofruar këto shërbime, bashkitë luajnë një rol kyç në ndihmesën e procesit të kalimit dhe integritit për migrantët dhe kontribuojnë në mirëqenien e tyre.

7. Procedurat Standarde të Veprimit (PSV) për Punonjësit e Bashkive që Ndhmjnë Migrantët e Brendshëm

Struktura e PSV-ve është si në tabelën e mëposhtme:

	ÇFARË? – duhet ndërmarrë
	KUR? – Subjekti është përgjegjës për veprimin dhe ndërmarrjen e masave.
	KUSH? – masat duhet të merren nga
	SI? – masat duhet të zbatohen

7.1 Vendosja e Kushteve për Menaxhimin Efektiv të Migracionit të Brendshëm

Migrantët e brendshëm kanë nevoja të ndryshme në varësi të kushteve të tyre personale dhe familjare. Për t'i adresuar këto nevoja në mënyrë efektive, është thelbësore që punonjësit e bashkive të mbledhin dhe dokumentojnë saktësisht informacionin e siguruar nga migrantët. Kjo siguron dërgimin e duhur të shërbimeve thelbësore, duke mundësuar integrimin më të lehtë në komunitetet e tyre të reja dhe promovuar mirëqenien dhe përfshirjen e përgjithshme të tyre.

Për të gjitha shërbimet e ofruara në pikat e migracionit për migrantët e brendshëm, punonjësit e bashkive do të referohen gjithmonë në procedurat e përshkruara në këtë dokument.

Këto PSV ofrojnë një kuadër të strukturuar për punonjësit e bashkive për t'i ndihmuar migrantët në mënyrë efektive. Duke ndjekur këto udhëzime, punonjësit mund të sigurojnë konsistencë, efikasitet dhe cilësi në ofrimin e shërbimeve mbështetëse gjatë gjithë procesit të migracionit. Duke miratuar këto procedura, bashkitë do të tregojnë angazhimin e tyre për fuqizimin e migrantëve me informacionin dhe burimet e nevojshme për një integrim dhe zhvillim të suksesshëm.

7.2 Forcimi i Komunikimit dhe Shtrirjes

7.2.1 Zhvillimi i Kanaleve Gjithëpërfshirëse Informative

Veprimi: Krijimi i një platforme të centralizuar online dhe një qendre komunikimi për shërbimet e migracionit në faqen zyrtare të bashkisë.

Hapat:

- ✚ Pëfshirja e informacionit të detajuar mbi funksionet e bashkisë në fushën e migracionit dhe publikimi i të dhënave të kontaktit përkatëse.
- ✚ Sigurimi i aksesueshmërisë përmes platformave të mediave sociale për të arritur një audiencë më të gjerë.
- ✚ Krijimi i një adrese e-mail-i të dedikuar për pyetje të lidhura me migrimin për punësim, studim ose ribashkim familjar.
- ✚ Ofrimi i lidhjeve me burime përkatëse qeveritare dhe Pyetje të Shpeshta (FAQs) për sqarime të mëtejshme.
- ✚ Mbajtja e konfidencialitetit dhe sigurisë së informacionit të ndjeshëm.
- ✚ Ofrimi i kontaktit me zyra dhe institucione qeveritare të nevojshme për migrantin e brendshëm.

Rezultati:

Krijimi i një qendre të centralizuar dhe të aksesueshme informacioni për të ndihmuar migrantët e mundshëm në marrjen e vendimeve të informuara dhe në qasjen e informacionit të domosdoshëm për migracionin online.

7.2.2 Zhvillimi dhe Shpërndarja e Materialeve Informuese

Veprimi: Zhvillimi dhe shpërndarja e materialeve informative/broshurave për të informuar migrantët mbi shërbimet e disponueshme në nivel vendor.

Hapat:

- ✚ Zhvillimi i broshurave gjithëpërfshirëse që përshkruajnë shërbimet e disponueshme në nivel bashkiak dhe burimet përkatëse.
- ✚ Sigurimi që broshurat të jenë të lehta për t'u kuptuar duke përdorur një gjuhë miqësore.
- ✚ Sigurimi që broshurat të jenë të aksesueshme në faqen zyrtare të bashkisë dhe të shpërndahen përmes zyrave vendore dhe qendrave të komunitetit.
- ✚ Bashkëpunimi me AKPA dhe promovimi i broshurave të tyre për trajnimet profesionale, zhvillimin e aftësive dhe mundësitë për promovimin e punësimit.

Rezultati: Promovimi i ndërgjegjësimit të migrantëve, përmirësimi i qasjes në mundësi arsimore dhe profesionale, dhe mbështetja e marrjes së vendimeve të informuara nga migrantët.

7.2.3 Promovimi i Njësive të Migracionit dhe Diasporës

Veprimi: Zhvillimi i fushatave ndërgjegjëse për të promovuar ekzistencën e njësive të migracionit dhe shërbimet e ofruara nga njësitë e migracionit dhe diasporës.

Hapat:

- ✚ Sigurimi që të gjitha strukturat e bashkisë të jenë të vetëdijshme për ekzistencën dhe detyrat e njësisë së migracionit dhe diasporës.
- ✚ Promovimi i historive të suksesit dhe dëshmive nga migrantët që kanë marrë ndihmë.
- ✚ Organizimi i aktivitete informuese dhe fushatave ndërgjegjëse duke shfrytëzuar mediat vendore, eventet komunitare, shkollat dhe partneritetet me bizneset për të rritur ndërgjegjësimin.
- ✚ Trajtimi i keqkuptimeve dhe shqetësimeve të zakonshme lidhur me migrimin.

Rezultati: Rritja e përdorimit të njësive të migracionit dhe diasporës për asistencë dhe mbështetje të specializuar, si dhe komunitete dhe palë të informuara që kontribuojnë në perceptime pozitive mbi migrimin.

7.2 Përmirësimi i Efikasitetit të Njësive të Migracionit dhe Diasporës

7.3.1 Vlerësimi i Nevojave të Kapaciteteve

Veprimi: Vlerësimi i nevojave të Njësive të Migracionit dhe Diasporës për zhvillimin e kapaciteteve.

Hapat:

- ✚ Identifikimi i hapësirave në burime, infrastrukturë dhe staf.
- ✚ Zhvillimi i planeve për zhvillimin e kapaciteteve dhe shpërndarjen e burimeve.

Rezultati: Përmirësimi i gatishmërisë për të përballuar rritjen e kërkesave për shërbimet e migracionit.

7.3.2 Bashkëpunimi Ndërbashkiak dhe Ndërinstitucional

Veprimi: Krijimi i partneriteteve dhe bashkëpunimi me bashkitë fqinje, zyra arsimore dhe zyra të AKPA për shkëmbimin e informacionit dhe praktikave më të mira.

Hapat:

- ✚ Shpërndarja e praktikave më të mira dhe burimeve përmes takimeve të rregullta dhe projekteve të përbashkëta.
- ✚ Koordinimi me zyrat vendore të arsimit dhe ato të AKPA për mbështetje dhe bashkëpunim.
- ✚ Bashkëpunimi me ministritë përkatëse si Ministria e Brendshme, Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Ministria e Financave, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministri përgjegjës për çështjet vendore, për të marrë informacion dhe udhëzime shtesë, duke rritur aftësinë e tyre për të realizuar përgjegjësitë në mënyrë efektive.
- ✚ Bashkëpunimi me iniciativa rajonale për të adresuar sfidat e përbashkëta të migrimit.
- ✚ Pjesëmarrja në projekte rajonale dhe ndërkufitare që kanë për qëllim përmirësimin e situatës së migrimit të punës.

Rezultati: Bashkëpunim dhe rrjet mbështetjeje rajonal dhe ndërkufitar të përmirësuar për migrantët.

7.3.3 Menaxhimi i të Dhënave dhe Raportimi

Veprimi: Mbledhja dhe ruajtja e të dhënave të sakta mbi tendencat e migrimit dhe përdorimin e shërbimeve.

Hapat:

- ✚ Mbledhja e të dhënave mbi migrantët e brendshëm dhe shërbimet e kërkuara dhe të ofruara nga ky grup.
- ✚ Analizimi i të dhënave të mbledhura për të kontribuar në politikat vendore.
- ✚ Mbledhja e të dhënave dhe dërgimi i raporteve periodike në Sekretariatin Teknik të Migracionit.

Rezultati: Marrja e vendimeve të bazuara në të dhëna dhe përmirësimi i efikasitetit të shërbimeve të migracionit.

7.3.4 Monitorimi dhe vlerësimi

Veprimi: Monitorimi dhe vlerësimi i vazhdueshëm i shërbimeve të ofruara nga Njësitë e Migracionit dhe Diasporës.

Hapat:

- ✚ Vendosja e indikatorëve përkatës të performancës për Njësitë e Migracionit dhe Diasporës, të tilla si:
 - Numri i migrantëve të brendshëm të shërbyer në muaj/tremujor/vit.
 - Numri i migrantëve të referuar në shërbimet e punësimit, arsimit ose strehimit
 - Numri i njësive administrative të mbuluara nga shërbimet që lidhen me migracionin e brendshëm.
 - Numri i aktiviteteve të informimit ose seancave informuese të mbajtura.
 - Koha mesatare e nevojshme në ditë pune për të përpunuar kërkesat dhe për të ofruar shërbimin ose referimin (p.sh., strehim, dokumentacion, referim për punësim).
 - Shkalla e kënaqësisë së migrantëve të brendshëm nga shërbimi, e ndarë sipas moshës, gjinisë dhe origjinës.
 - Numri i ankesave të zgjidhura kundrejt totalit të ankesave të pranuar.
 - Disponueshmëria e shërbimeve të përshtatura për migrantët e brendshëm pjesë e grupeve të cënueshme.
 - Numri i stafit bashkiak të trajnuar mbi migrimin e brendshëm, përfshirjen dhe ofrimin e shërbimeve sociale.
 - Ekzistenca e një sistemi për mbledhjen e të dhënave dhe menaxhimin e rasteve për ofrimin e shërbimeve për migrantët e brendshëm.
 - Përfshirja e migracionit në planet e zhvillimit lokal ose përfshirjes sociale.
- ✚ Raportet e monitorimit dhe vlerësimit të prodhuara në bazë vjetore mbi programet e fokusuar te migrantët e brendshëm.
- ✚ Mbledhja e feedback-ut anonim, i cili përfshin grumbullimin e mendimeve anonime nga individët që kanë marrë asistencë nga punonjësit e migracionit dhe diasporës, për të vlerësuar cilësinë e shërbimeve të ofruara nga Njësia.

- ✚ Rishikimi i shërbimeve të tjera duke krahasuar feedback-un me shërbimet e ofruara nga bashki të tjera ose organizata të ngjashme për të mundësuar identifikimin e pjesëve që mund të përmirësohen ose boshllëqeve.
- ✚ Përshtatja dhe përmirësimi i shërbimeve të ofruara në përputhje me feedback-un e marrë, për të rritur kapacitetin dhe efikasitetin e njësisë.

Rezultati: Përmirësimi i efikasitetit të shërbimit, përmes identifikimit të fushave për përmirësimin në zhvillimin e kapaciteteve dhe shërbimeve.

8. Asistimi i migrantëve të brendshëm nëpërmjet Informacioneve, Shërbimeve dhe Referimeve

8.1 Hapi i Parë Për Asistencën Për Migrantët e Brendshëm

Veprimi: Ofrimi i udhëzimeve të personalizuar për shërbimet bashkiake dhe agjencitë vendore përgjegjëse për arsimimin, shëndetësinë, arsimin dhe trajnimin profesional dhe punësimin.

Hapat:

- ✚ Shpjegimi i qëllimit dhe fushës së veprimit të shërbimeve të disponueshme për migrantët e brendshëm.
- ✚ Ofrimi i një formulari vlerësimi/regjistrimi dhe pëlqimi (Sipas Aneksit 1 të këtij dokumenti) që përcakton informacionin që do të mblidhet dhe përdoret.
- ✚ Të siguroheni që të merret pëlqimi i nënshkruar i migrantit para se të vazhdohet me vlerësimin e parë.

Rezultati: Të sigurohet që shërbimi të jetë i fokusuar në konsiderimin e rrethanave personale të secilit migrant dhe gjithmonë të ofrojë informacion të relevant të përshtatur me situatën e tyre.

8.1.1 Konsultimi dhe Vlerësimi Fillestar

✚ Procedura:

- ✚ Të kryhet një seancë fillestare konsultimi me migrantin.
- ✚ Mbledhja e informacionit mbi çdo nevojë që mund të kenë migrantët e brendshëm dhe familjet e tyre për lloje të mëposhtme: arsim, shëndetësi, arsimi dhe trajnimi profesional dhe punësim.
- ✚ Dokumentimi i gjetjeve të vlerësimit dhe zhvillimi i një plani mbështetjeje dhe referimi të personalizuar.

8.2 Informacione që Ofrohen nga Punonjësi i Bashkisë:

Si përfaqësues i Njësisë së Migracionit dhe Diasporës në Bashki, është thelbësore të qëndroni të informuar mbi shërbimet vendore të ofruara nga departamentet e tjera bashkiake dhe institucionet që veprojnë në nivel vendor dhe rajonal, së bashku me

informacionet e kontaktit të tyre. Mbajtja e komunikimit të rregullt me zyra dhe agjenci relevante është thelbësore për të lehtësuar ndërveprimet dhe për të shërbyer në mënyrë efektive si ndërlidhës për migrantët e brendshëm.

Zyrat bashkiake luajnë një rol kyç në ofrimin e informacionit dhe udhëzimeve, duke siguruar që migrantët e brendshëm të jenë të vetëdijshëm për të drejtat e tyre dhe të kenë mundësi të aksesojnë shërbime thelbësore në vendndodhjen e tyre të re.

Shërbimet kyçe që kërkohen më shpesh nga migrantët e brendshëm janë si më poshtë:

8.2.1 Shërbime në lidhje me strehimin dhe mbështetjen për qiranë:

Ligji Nr. 22/2018, "Për Strehimin Social," i ndryshuar, shërben si kuadri kryesor ligjor që rregullon kriteret, kushtet dhe procedurat për ofrimin e strehimit, subvencioneve për qira ose strehim të përkohshëm.²³

✚ *Si mund të ndihmojnë NJVQV-të (Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore) migrantët e brendshëm dhe grupet e tjera vulnerabël.*

- ✓ Ata vlerësojnë kushtet ekonomike dhe financiare të familjes ose të çdo aplikanti bazuar në një sistem pikësh që merr parasysh, ndër faktorë të tjerë, nivelet e të ardhurave të përcaktuara nga programi social specifik.
- ✓ Sigurohen që familjet dhe individët që nuk kualifikohen si përfitues sipas një programi, të kenë mundësinë të kalojnë dhe të përfitojnë nga një tjetër program strehimi social, nëse plotësojnë kërkesat ligjore.
- ✓ Shtetasit e huaj me qëndrim të ligjshëm në Shqipëri, të cilëve iu është dhënë statusi i "punëtorit migrant" dhe/ose "kërkues azili" nga autoritetet kompetente, gjithashtu janë të kualifikuar për programet e strehimit social. Prandaj, në kontekstin e këtyre programeve të strehimit social dhe këtyre PSV-ve për migrimin e brendshëm, edhe një shtetas i huaj me qëndrim të ligjshëm në Shqipëri, i cili dëshiron të kalojë nga një vend në Shqipëri në një tjetër, kualifikohet.

✚ **Procedura:**

- ✓ Dërgimi i një aplikimi online përmes portalit qeveritar "e-Albania"
- ✓ Individët që vetëdeklarohen si persona me aftësi të kufizuara ose që nuk kanë akses në rrjetet e komunikimit elektronik duhet të kontaktojnë zyrat e njësive të vetëqeverisjes vendore ku banojnë. Të dhënat për këto raste futen manualisht në portalin qeveritar nga punonjësit e njësive të qeverisjes vendore të caktuar, dhe individit merr një konfirmim të regjistrimit të aplikimit.
- ✓ Njësia e vetëqeverisjes vendore plotëson aplikimin me dokumentacionin e nevojshëm për këta aplikantë.

²³ <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2018/05/03/22;>

- ✓ Dokumentacioni i kërkuar, i bashkangjitur aplikimit për përfshirje në programet e strehimit social, gjenerohet falas përmes "e-Albania," përveç certifikatave të lëshuara nga Agjencia e Kadastrës Shtetërore në lidhje me pronësinë ose mospronësinë e pasurive të paluajtshme dhe të drejtat e pronësisë përkatëse. Tarifat e aplikimit për personat me aftësi të kufizuara ose familjet pa të ardhura mbulohen nga njësia e vetëqeverisjes vendore.
- ✓ Zgjedhja për programin bazohet në një sistem pikësh me një total prej 100 pikësh, ku secili kriter i përcaktuar ka 25 pikë.
- ✓ Lista e përfituesve përgatitet nga zyra përgjegjëse ose struktura e caktuar nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore.
- ✓ Lista e aplikantëve dhe dokumentacioni përkatës vlerësohen nga komisioni i strehimit dhe miratohen nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore.
- ✓ Pasi të merren fondet e alokuara nga buxheti i shtetit, këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton listën përfundimtare të përfituesve, e cila shpallet publikisht.
- ✓ Familjet në listën e aplikantëve që nuk u sigurojnë strehim mbeten në një listë pritjeje për t'u marrë në konsideratë për një program tjetër nëse nuk mund të përballojnë kostot e programit për të cilin janë miratuar ose në vitin pasues nëse fondet janë të pamjaftueshme.

Informacione të tjera relevante mbi strehimin

- ✓ Udhëzime për legalizimin e marrëveshjeve të qirasë, të cilat shpesh kërkojnë për ndryshimet e adresës.
- ✓ Informacion në lidhje me strehimin publik ose subvencionet e qirasë, nëse janë të disponueshme, veçanërisht për grupet vulnerabël.

8.2.2 Asistencë në lidhje me Punësimin

- ✓ Referimi në zyrat lokale të punës të AKPA për mbështetje në kërkimin e punës, programe trajnimi dhe akses në informacionin mbi tregun e punës.
- ✓ Ofrimi i informacionit mbi mundësitë e karrierës dhe programet e trajnimit. Kjo mund të bëhet në formën e ndarjes së lidhjeve elektronike për burimet elektronike të informacionit, ofrimin e broshurave informuese ose duke iu përgjigjur pyetjeve që mund të ketë individi i interesuar.

8.2.3 Aksesimi në Shërbime Shëndetësore

- ✓ Ndihma në regjistrimin në qendrat vendore të shëndetësisë ose transferimin e dosjeve mjekësore për vazhdimësinë e kujdesit.
- ✓ Lëshimi i provave të qëndrimit të nevojshme për aksesimin e shërbimeve të shëndetësisë të subvencionuara.

8.2.4 Shërbime Të Kujdesit Shoqëror dhe Asistencë Sociale

Ligji 121/2016 për Shërbimet e Kujdesit Social dhe Ligji Nr. 57/2019 për Asistencë Sociale, të ndryshuar: *I japin detyrë njësisë të vetëqeverisjes lokale që të ofrojnë mbështetje dhe asistencë sociale për banorët që plotësojnë kushtet, përfshirë migrantët e brendshëm.*

- ✓ Ofrimi i përfitimeve dhe mbështetjes të ofruar nga profesionistët në fushat përkatëse nga subjekte publike ose jopublike, të cilat synojnë sigurimin e mirëqenies, pavarësisë dhe integritit social të individëve dhe familjeve që kanë nevojë për kujdes social;
- ✓ E drejta për të aksesuar shërbimet e kujdesit social u njihet individëve ose familjeve që nuk disponojnë mjete të mjaftueshme për jetesë dhe që nuk mund t'i sigurojnë ato përmes punës ose të ardhurave nga pasuria ose burime të tjera, si dhe të gjithë individëve që nuk janë në gjendje të plotësojnë nevojat e tyre jetësore, qoftë vetë ose me ndihmën e anëtarëve të familjes, për shkak të rrethanave personale dhe sociale.
- ✓ Sigurimi i aksesit në shërbime për kujdesin e fëmijëve, kuzhina publike, ose sisteme të tjera mbështetjeje komunitare.
- ✓ Asistenca sociale përfshin, por nuk kufizohet vetëm në, ndihmën ekonomike, pagesat për aftësi të kufizuara, ndihmën financiare të menjëhershme për foshnjat e sapolindura dhe përfitime të tjera të garantuara nga ligji për asistencën sociale.

8.2.5 Udhëzime për Grupet Vulnerabël

- ✓ Mbështetje e specializuar për migrantët vulnerabël, përfshirë individë me aftësi të kufizuara, të moshuar ose ata nga grupe të minoriteteve, për t'u aksesuar në programe të synuara nga bashkitë.
- ✓ Ndihmë juridike ose mbrojtje për ata që përballen me diskriminim ose pengesa administrative. (Ligji Nr. 10221/2010 për Mbrojtjen nga Diskriminimi i ngarkon bashkitë të mbështesin aksesin e barabartë në shërbime për migrantët e brendshëm).

8.2.6 Informoni migrantët e brendshëm në lidhje me portalin e-Albania dhe udhëzoni ata përmes procesit të regjistrimit, duke mundur aksesin në shërbimet publike thelbësore.

- ✓ Informoni migrantët e mundshëm për nevojën e regjistrimit në portalin e-Albania për të aksesuar shërbimet publike, nëse ende nuk janë përdorues të tij.
- ✓ Theksoni se e-Albania shërben si pika e vetme e kontaktit për aksesimin e shërbimeve elektronike online të ofruara nga administrata publike, përfshirë arsimimin, familjen, punësimin, shëndetësinë, statusin gjyqësor dhe shërbimet konsullore online.

- ✓ Platforma e-Albania mund të aksesohen në www.e-albania.al dhe ofron udhëzime të qarta në gjuhën shqipe për procedurat e regjistrimit dhe veprimet e nevojshme për të përfituar nga shërbimet publike.

Kërkesat për regjistrim:

- ✓ Numri personal i gjetur në kartën e identitetit/pasaportë, i cili duhet të jetë i vlefshëm në momentin e regjistrimit. Periudha e vlefshmërisë së kartës së identitetit/pasaportës.
- ✓ Numri i telefonit për të marrë kodet e sigurisë.
- ✓ Adresa e postës elektronike për të marrë linkun e aktivizimit për llogarinë tuaj në e-Albania.
- ✓ Të dhëna të sakta personale (emri, mbiemri, emri i babait, emri i nënës, dhe data e lindjes) që përputhen me informacionet në regjistrin e gjendjes civile.

Procesi i Regjistrimit Hap pas Hapi:

- Shkoni në www.e-albania.al.
- Klikoni në "Regjistrohu/Regjistrohuni".
- Plotësoni të gjitha fushat në formularin e regjistrimit:
 - ✓ Shkruani numrin e identifikimit personal (i cili gjendet në kartën tuaj të identitetit ose pasaportë)
 - ✓ Specifikoni datën e vlefshmërisë së kartës/pasaportës
 - ✓ Krijoni dhe ruani në mënyrë të sigurt një fjalëkalim
 - ✓ Jepni adresën tuaj të postës elektronike
 - ✓ Jepni numrin tuaj të telefonit
 - ✓ Zgjidhni një pyetje sigurie dhe jepni një përgjigje për rikuperimin e fjalëkalimit
 - ✓ Shkruani të dhëna të sakta personale që përputhen me informacionet në regjistrin e gjendjes civile
- Shënoni kutinë që tregon miratimin për përdorimin e të dhënave personale
- Klikoni "Regjistrohu"
- Ndiqni procesin e aktivizimit:
 - ✓ Merrni një link aktivizimi nëpërmjet postës elektronike.
 - ✓ Shkruani kodin katërshifror që është dërguar në telefonin tuaj mobil.
 - ✓ Aktivizoni llogarinë tuaj duke klikuar në link dhe duke futur kodin katërshifror.
 - ✓ Pasi të jetë aktivizuar, identifikohuni me numrin tuaj personal të identifikimit dhe fjalëkalimin për të aksesuar të gjitha shërbimet në çdo kohë.

- ✓ Për një udhëzues vizual, shikoni videon mësimore në:
<https://www.youtube.com/watch?v=xF4rvSwYnKI>

8.2.7 Përdorimi i platformës e-albania:

Disa kategori në platformën e-Albania që ndihmojnë migrantët përfshijnë Regjistrin e Gjendjes Civile, shërbimet e punësimit dhe trajnimit profesional, shërbimet arsimore, shërbimet shëndetësore dhe shërbime të tjera.

Regjistri i Gjendjes Civile kryesisht mund të aksesohen online, përmes platformës e-Albania.

Disa nga shërbimet që mund të merrni në këtë seksion të platformës janë:

- ✓ Kërkesa për certifikatën personale
- ✓ Deklarata e adresës për qytetarët shqiptarë që jetojnë jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë
- ✓ Certifikata familjare
- ✓ Certifikata nga akti i lindjes
- ✓ Certifikata nga akti i martesës
- ✓ Kërkesa për ribashkim familjar
- ✓ Kërkesa për certifikatën e pemës familjare
- ✓ Kërkesa për korrigjimin e emrit/mbiemrit si gabim material
- ✓ Kërkesa për ndryshimin e emrit/mbiemrit në rast të pavlefshmërisë
- ✓ Kërkesa për regjistrimin e lindjes jashtë shtetit
- ✓ Kërkesa për regjistrimin e martesës jashtë shtetit me shtetas të huaj
- ✓ Kërkesa për regjistrimin e martesës jashtë shtetit ndërmjet dy shtetasve shqiptarë
- ✓ Kërkesa për regjistrimin e certifikatës së lindjes
- ✓ Kërkesa për regjistrimin e aktit të martesës
- Udhëzime Hapi pas Hapi për Të Marrë një Certifikatë Personale (Vini re se hapat janë relativisht të njëjtë për të gjitha aplikimet e tjera në regjistrin civil):
- ✓ Identifikohuni si qytetar në portalin e-Albania;
- ✓ Zgjidhni shërbimin "Certifikatë personale (për përdorim brenda vendit/për përdorim nga autoritetet e huaja)";
- ✓ Klikoni butonin "Përdor";
- ✓ Zgjidhni llojin e certifikatës duke zgjedhur "Certifikatë personale sipas të dhënave aktuale" ose "Certifikatë personale sipas regjistrimeve të mëparshme";
- ✓ Certifikata personale sipas të dhënave aktuale krijohet në kohë reale duke klikuar butonin "Shkarko dokumentin e vulosur".
- ✓ Nëse keni nevojë për certifikatën në një gjuhë të huaj, klikoni butonin në këndin e sipërm të djathtë "Shfaq certifikatën në një gjuhë të huaj";

- ✓ Në rastin e certifikatës personale, sipas të dhënave të regjistrave të mëparshëm, duhet të zgjidhet periudha "Para vitit 2010" ose "Pas vitit 2010", në varësi të periudhës për të cilën keni nevojë për certifikatën;

Për periudhën "Para vitit 2010", duhet të plotësoni seksionin me të dhënat e kërkuara dhe në fund të klikoni butonin "Dërgo";

Pasi aplikimi të jetë dërguar me sukses, ai do të shqyrtohet nga zyra përkatëse e gjendjes civile dhe certifikata do të dërgohet brenda 3 (tre) ditëve të punës në llogarinë tuaj në portalin e-Qeverisë e-Albania, në seksionin "Dokumentet e mia";

- Për periudhën "Pas vitit 2010", duhet të plotësoni datën për të cilën kërkohet certifikata dhe të klikoni butonin "Shfaq certifikatën". Certifikata personale sipas regjistrimeve të mëparshme do të gjenerohet menjëherë nga Regjistri Kombëtar i Gjendjes Civile i vitit 2010. Për të shkarkuar certifikatën personale sipas regjistrimeve të mëparshme, klikoni butonin "Shkarko dokumentin e vulosur".
- Për "Aplikimin për anëtarët e familjes", në kolonën "Anëtar i familjes", zgjidhni anëtarin për të cilin do të gjeneroni dokumentin "Certifikatë personale sipas të dhënave aktuale" ose "Certifikatë personale sipas regjistrimeve të mëparshme", pas vitit 2010.

Ju mund ta gjeni certifikatën e gjeneruar me vulën elektronike në çdo kohë në seksionin "Dokumentet e mia" të hapësirës tuaj në portalin e-Albania.

8.2.8 Rëndësia e regjistrimit të vendit të saktë të banimit dhe ndryshimit të tij në platformë kur individi kalon në një adresë të re:

Është thelbësore që individët të regjistrojnë adresën e saktë të banimit në platformën "e-Albania", pasi kjo është mënyra e vetme për të mundësuar një lidhje me bashkinë përkatëse të vendndodhjes ku ata banojnë dhe për të përfituar nga shërbimet e bashkisë. Prandaj, hapi i parë dhe më i rëndësishëm për migrantët e brendshëm është të ndryshojnë adresën e banimit në platformë dhe të regjistrojnë adresën e saktë.

Udhëzim hap pas hapi për ndryshimin e adresës së banimit në "e-Albania":

- ✓ Hyni në e-Albania
- ✓ Në shiritin e kërkimit, shkruani "Ndryshimi ose Saktësimi i Vendbanimit" Kërkoni shërbimin "Ndryshimi ose Saktësimi i Vendbanimit".
- ✓ Filloni Aplikimin
Klikoni mbi emrin e shërbimit dhe zgjidhni butonin "Përdor" për të nisur procesin e aplikimit.

- ✓ Plotësoni të Dhënat e Adresës
Vendosni të dhënat e adresës suaj aktuale. Nëse nuk jeni të sigurt për adresën tuaj, përdorni lidhjen "Regjistri i Adresave" për ta identifikuar atë përmes hartës të integruar.

- ✓ Ngarkoni Dokumentet e Kërkuara
 - Bashkëngjitni një dokument që verifikon vendbanimin tuaj, si p.sh.:
 - Dokumenti i pronësisë së pasurisë.
 - Marrëveshja e qirasë.
 - Fatura e shërbimeve (elektricitet, ujë, etj.) në emrin tuaj.

- ✓ Dërgoni Aplikimin

Rishikoni informacionin e dhënë dhe klikoni butonin "Apliko".

- ✓ Prisni Konfirmimin

Aplikimi juaj do të shqyrtohet. Do të merrni një njoftim në e-Albania, zakonisht brenda 24 orëve, mbi statusin e kërkesës tuaj.

- ✓ Shkarkoni Konfirmimin

Pasi të miratohet, mund të shkarkoni certifikatën që konfirmon adresën e përditësuar.

8.2.9 Mundësi për zhvillim profesional:

- ✓ Këshilla për migrantin mbi mundësitë që ofron AKPA për kurset e trajnimit profesional dhe ofruesit publikë dhe privatë:
 - Migrantët potencialë mund të regjistrohen në Portalin Kombëtar të Punës dhe Aftësive në <https://www.puna.gov.al/> dhe të eksplorojnë gamën e 100 kurseve të trajnimit profesional afatshkurtër, si dhe kurseve për Aftësi Digjitale.
 - Kurset profesionale ofrohen pa pagesë për individët e papunë të regjistruar në Zyrat e Punës (përveç kurseve të gjuhëve të huaja). Këto kurse zakonisht zgjasin nga 3 deri në 6 muaj, zakonisht për 4 orë në ditë, 5 ditë në javë.
 - Procesi Hap Pas Hapi për regjistrim në kursin profesional përmes portalit e-Albania:
 - ✓ Hyni si qytetar në portalin e-Albania;
 - ✓ Zgjidhni shërbimin "Aplikim për regjistrim në kursin e trajnimit profesional";

- ✓ Shkoni tek butoni "Aplikim i ri" për të krijuar një aplikim të ri ose për të ndjekur një aplikim të mëparshëm përmes numrit të gjurmimit;
- ✓ Përdorni të dhënat përplotësuese në formular dhe dërgoni aplikimin;
- ✓ Qendra Publike e Trajnimit Profesional shqyrton aplikimin dhe brenda 14 ditëve ju njofton përmes e-mailit nëse aplikimi është pranuar ose refuzuar, së bashku me arsyetimin përkatës;
- ✓ Nëse aplikimi pranohet, Qendra Publike e Trajnimit Profesional do t'ju dërgojë detajet e dokumenteve të nevojshme për vazhdimin e regjistrimit;
- ✓ Dokumentet që duhet të dorëzohen në Qendrën Publike të Trajnimit Profesional gjatë regjistrimit janë:
 - a. Kopje të një dokumenti identifikimi: kartë identiteti (ID/pasaportë/certifikatë personale);
 - b. Kopje e Dëftesës/ Diplomës së Shkollës ose dëftesës që tregon përfundimin e ciklit të shkollës së detyrueshme ose të shkollës së mesme;
- ✓ Për një udhëzues vizual, shikoni videon udhëzuese në https://www.youtube.com/watch?v=fVTIh1_V1EM

8.2.10 Drejtoni migrantët tek Agjencitë e Punësimit Private që veprojnë në territor për ndihmë më të specializuar në ndjekjen e mundësive të punës

- Qëndroni të informuar për aktivitetin dhe profilin e agjencive të punësimit private që veprojnë në territorin e komunës/rajonit.
- Krijoni bashkëpunim me agjencitë e punësimit private për të shkëmbyer informacione mbi vendet e lira të punës;
- Drejtoni migrantët tek agjencitë e punësimit private, të specializuara në mundësitë e punësimit. Kjo siguron mbështetje dhe udhëzim të përshtatur, duke i lidhur individët me agjenci të specializuara për të naviguar në kompleksitetet e procesit të punësimit.

8.2.11 Regjistrimi i fëmijëve në shkolla (shërbim e-albania)

Për migrantët të brendshëm që migrojnë me fëmijët e tyre, është shumë e rëndësishme të sqarohen hapat e nevojshëm për regjistrimin e fëmijëve të tyre në shkollën e re. Ky proces mund të realizohet vetëm përmes portalit “e-albania” dhe hapat janë si vijon:

Udhëzim hap pas hapi :

1. Për regjistrimin për herë të parë në klasën e parë ose të dhjetë:
 - ✓ Hyni në portalin e-Albania
 - ✓ Zgjidhni shërbimin "Regjistrimi në Shkollë për Klasa të Para ose të Dhjeta"

- ✓ Shkoni tek butoni "Përdor"
- ✓ Përdorni Formularin e Aplikimit:
 - o Plotësoni të dhënat personale të fëmijës (emri i plotë, data e lindjes dhe numri i identifikimit personal).
 - o Zgjidhni shkollën e dëshiruar sipas vendbanimit ose preferencës suaj.
- ✓ Dërgoni Dokumentet e Nevojshme: Shumë dokumente tani merren elektronikisht, por nëse kërkohen dokumente shtesë, sigurohuni që t'i keni gati, si për shembull:
 - o Certifikata e lindjes së fëmijës.
 - o Dëshmia e vendbanimit ose certifikata familjare.
 - o Regjistrat e vaksinimeve, nëse kërkohen (kryesisht për regjistrimin në klasën e parë, sipas rregullave shëndetësore).
 - o Kopje e kartës së identitetit të prindit ose kujdestarit (ID).
 - o Nëse fëmija ka nevoja të veçanta ose bën pjesë në një grup të cenueshëm, mund të kërkohen dokumente shtesë (p.sh., regjistrat mjekësorë ose dokumente të shërbimit social).
- ✓ Rishikoni dhe Konfirmoni: Kontrolloni të dhënat e futur dhe konfirmoni dërgimin.
- ✓ Merrni Konfirmimin: Do të merrni një mesazh ose e-mail konfirmimi pasi regjistrimi të procesohet.

2. Për Transferimin e Shkollës:

Ky është gjithashtu një proces i cili mund të realizohet vetëm nëpërmjet “e-albania”

- ✓ Hyni në e-Albania
- ✓ Shkoni te Seksioni i Arsimit: Zgjidhni opsionin për shërbime të lidhura me shkollën, veçanërisht "Ndryshimi i Shkollës."
- ✓ Dëshironi të ngarkoni Dokumentet e Nevojshme: Bashkëngjitni dokumentacionin e nevojshëm për të mbështetur aplikimin tuaj.
- ✓ Ngarkoni Dokumentet e Nevojshme: Bashkëngjitni dokumentacionin e nevojshëm për të mbështetur aplikimin tuaj:
 - o Numri i Identifikimit të Studentit (NID).
 - o Certifikata e Regjistrimit: Dëshmi për regjistrimin aktual në shkollën që po transferohet.
 - o Transkripti i Notave ose Fletë Vlerësimi: Për të verifikuar përparimin akademik.
 - o ID e Prindit/Kujdestarit: Një ID e vlefshme e personit që bën kërkesën.
 - o Aprovimi nga Shkolla Marrëse: Në rastet kur konfirmimi i kapacitetit është i nevojshëm, mund të kërkohet një dokument aprovues i nënshkruar nga shkolla e re.

o Dokumente Shtesë: Nëse është e aplikueshme, justifikimi për transferimin jashtë zonës së banimit (p.sh., prova e zhvendosjes, transferim për arsye pune).

- ✓ Pas dorëzimit, aplikimi do të shqyrtohet nga autoriteti përkatës arsimor. Në shumicën e rasteve, përgjigjet jepen brenda 24-48 orëve.

Shtojca 1 Formular për Këshillim

Bashkia _____

Data:								Emër Mbiemër i punonjësit të Bashkisë: _____
-------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--

Emri Mbiemri i Qytetarit/res: _____

(vullnetar dhe vetëm pas nënshkrimit të deklaratës për mbrojtjen e të dhënave personale)

Gjinia:	☐ M ☐ F
Mosha:	☐ <20 ☐ 20-25 ☐ 26-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ >61
Kombësia:	_____
Qyteti / Fshati	_____
Profesioni:	_____
Statusi aktual i punësimit :	☐ i/e punësuar ☐ i/e vetëpunësuar ☐ student/e ☐ i/e papunë ☐ pensionist/e
Niveli më i lartë i arsimit :	☐ Pa arsim ☐ Fillor ☐ Arsim i Mesëm (gjimnaz/i përgjithshëm) ☐ Arsim Profesional
	☐ Trajnim Professional ☐ Bachelor ☐ Master ☐ PhD ☐ Diplomë tjetër universitare

Koha e mbërritjes në bashkinë pritëse _____

Arsyeja _____

Shpjegime shtesë _____

A jeni duke marrë shërbime nga ndonjë agjenci/institucion publik ose jo publik? ☐ PO ☐ JO

Shpjegime shtesë (Emri i institucionit/agjencisë dhe shërbimet e marra) _____

A keni lëvizur individualisht apo me familjen? ☐ Individualisht ☐ Me familje

Informacion shtesë në lidhje me anëtarët e tjerë të familjes (mosha, statusi social) _____

Nevojat për veten dhe anëtarët e familjes _____

Si mësuat për shërbimet e migracionit dhe diasporës të ofruara në bashki?	☐ Shoqëria/Familja ☐ Rrjetet Sociale
☐ Kërkimi në Google apo web ☐ Njoftime Publike (postera, tabela etj) ☐ Media (radio, TV, shtypi i shkruar)	
☐ Tjetër Specifiko _____	

Çështjet me interes për Qytetarin/ren:

☐ Informacion në lidhje me zyrat rajonale/lokale të arsimit, punësimit, shëndetësisë	☐ Informacion për themelimin e një biznesi/start-up
☐ Informacion për kurset e formimit profesional, profilet dhe ofruesit	☐ Informacion për mbështetjen e ofruar për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
☐ Informacion për agjencitë e punësimit	☐ Tjetër

☐ Informacion se si përdoret e-albania dhe si të aksesohen shërbime të ndryshme dhe sigurohen dokumenta të ndryshme

Tema të diskutuara gjatë këshillimit

- ☐ Si sigurohen dokumentat nëpërmjet portalit e-albania
- ☐ Referim në shërbime dhe /ose institucione
- ☐ Vendodhjet dhe adresat e institucioneve për të marrë informacion dhe shërbimet e nevojshme
- ☐ Tjetë

PLOTËSOHET NGA PERSONELI:

Kohëzgjatja e seancës së këshillimit (me përfaqësues)

☐ më pak se 5 minuta ☐ 5-10 minuta ☐ 10-20 minuta ☐ 20-30 minuta ☐ më shumë se 30 minuta

DEKLARATA PËR MBROJTJEN E TË DHËNAVE PERSONALE

Ne, [Emri i Bashkisë], sigurojmë se të dhënat personale të mbledhura përmes këtij formulari këshillimi do të trajtohen me konfidencialitet dhe siguri të plotë, në përputhje me Ligjin Nr. 124/2024 "Për Mbrojtjen e të Dhënave Personale".

Të dhënat tuaja do të përdoren vetëm për qëllimin e dhënies së informacionit dhe këshillimit për situatën tuaj dhe nuk do të shpërndahen pa pëlqimin tuaj, përveç rasteve kur kërkohet me ligj. Ju keni të drejtë të kërkonit akses, korrigjim ose fshirje të të dhënave tuaja personale.

Për të tërhequr Deklaratën e pëlqimit tuaj, ju lutemi dërgoni një email në adresën: _____

Emër Mbiemër i Punonjësit të Bashkisë: _____

Nënshkrimi & Data _____

DEKLARATA E DHËNIES SË PËLQIMIT

Duke nënshkruar më poshtë, unë konfirmoj se kam lexuar dhe kuptuar deklaratën për ruajtjen e të dhënave personale dhe jap pëlqimin tim për përpunimin e të dhënave të mia personale në përputhje me këtë deklaratë.

☐ Jam dakord që Bashkia _____ të ruajë dhe të përdorë të dhënat e mia për statistika të brendshme në lidhje me demografinë, statusin e punësimit dhe përvojën e migrimit.

☐ Jam dakord që Bashkia _____ të më kontaktojë pas seancës së këshillimit në numrin e tel _____ për tu informuar për mbarrëvajtjen time.

Deklarata e Dhënies të Pëlqimit do të mbetet e vlefshme për një periudhë deri në tre vjet nga nënshkrimi.

Emër Mbiemër i Qytetarit/res _____

Nr. Telefoni : _____

E-Mail : _____

Nënshkrimi & Data _____